

IMPACTE DE LA NOVA POLÍTICA ARANZELÀRIA DELS ESTATS UNITS A L'ECONOMIA CATALANA

VALORACIÓ I PROPOSTES
D'ACTUACIÓ

Abril 2025

**IMPACTE DE LA NOVA POLÍTICA ARANZELÀRIA
DELS ESTATS UNITS A L'ECONOMIA CATALANA**

VALORACIÓ I PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Elaboració de l'informe

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures
Cambra de Comerç de Barcelona

Abril de 2025

ÍNDIX

1. UNA NOVA SITUACIÓ SENSE PRECEDENTS	4
2. IMPACTE I PERSPECTIVES PER AL CONJUNT DE L'ECONOMIA	5
2.1. Vies d'impacte i perspectives econòmiques generals	5
2.2. Impacte en el nivell d'activitat i les perspectives de creixement a Catalunya	7
3. IMPACTES SECTORIALS	13
4. IMPACTES TERRITORIALS	22
5. PROPOSTES D'ACTUACIÓ	33

L'augment dels aranzels decretat pel president americà Donald Trump no té precedents des dels anys 30 del segle passat, quan van contribuir a agreujar la Gran Depressió iniciada el 1929. El dia 2 d'abril va anunciar aranzels que graven específicament a cadascun dels socis comercials del EUA segons una determinada fórmula de càlcul (20% per a la UE i 54% per a la Xina), amb un mínim del 10%, que havien d'entrar en vigor el 9 d'abril. L'anunci va superar les previsions més pessimistes i els mercats borsaris van començar a desplomar-se. Per altra banda, els bons del Tresor americà van començar a perdre valor, augmentant els tipus d'interès (en part per causes tècniques associades amb el palanquejament de determinats agents, però també indicant una certa pèrdua de confiança en els actius denominats en dòlars). El 9 d'abril Donald Trump recula i prorroga durant 90 dies la imposició d'aquests aranzels (mal denominat "recíprocs"), però entra en vigor un aranzel del 10% per a la gran majoria de béns destinats als EUA, independentment de la procedència (excepte la Xina, sobre la que recaurà un aranzel general del 145%). Aquests aranzels no s'apliquen a les importacions d'acer, alumini, vehicles i components d'automoció de la majoria de països, als que ja s'aplica una tarifa específica del 25%.

Aquest ball de mesures anunciades i post posades sembla obrir una fase de negociació, introduint un elevat grau d'incertesa sobre les conseqüències últimes de la nova política aranzelària dels EUA. En aquest sentit, és important destacar que a la nota emesa per la Casa Blanca es remarca el caràcter potencialment temporal de les mesures aranzelàries, que resta subjecte a negociació amb cadascun dels països afectats:

"These tariffs will remain in effect until such a time as President Trump determines that the threat posed by the trade deficit and underlying nonreciprocal treatment is satisfied, resolved, or mitigated."

També adverteix del risc d'iniciar una espiral d'augmentos aranzelaris si els països afectats apliquen represàlies i obre la possibilitat de reduir els nous aranzels si s'alineen amb els EUA en matèries del seu interès econòmic o polític.

"Today's IEEPA Order also contains modification authority, allowing President Trump to increase the tariff if trading partners retaliate or decrease the tariffs if trading partners take significant steps to remedy non-reciprocal trade arrangements and align with the United States on economic and national security matters."

Finalment, comentar que alguns senadors dels dos partits estant intentant limitar el poder del president per aplicar aranzels via IEEPA (*International Emergency Economic Powers Act* de 1977), però en el moment de la publicació d'aquest informe no sembla que aquesta iniciativa tingui gaires probabilitats de prosperar.

L'objectiu d'aquesta nota és apuntar i, en la mesura del possible, quantificar, l'impacte previsible dels nous aranzels sobre l'economia catalana –en conjunt, per sectors i per territoris– i avançar algunes propostes d'actuació per minimitzar els possibles danys al nostre teixit productiu.

Es consideren successivament dues vies d'impacte:

- Sobre el conjunt de l'economia
- Sobre els sectors més directament afectats

Al seu torn, l'impacte sectorial opera a dos nivells

- Directe, per la via d'una disminució de les vendes i/o dels marges de benefici en les empreses i sectors que exporten directament als EUA.
- Indirecte, per la via d'una disminució de la facturació i/o dels marges en empreses i sectors que venen components i béns intermedis a altres empreses i sectors que són exportadors directes als EUA.

Els impactes sectorial i territorial es tracten als apartats 3 i 4 i les propostes d'actuació en el 5. En l'apartat següent es considera l'impacte sobre l'economia catalana en el seu conjunt.

2.1. VIES D'IMPACTE I PERSPECTIVES ECONÒMIQUES GENERALS

Riscos

- Augment significatiu de la probabilitat de contracció del comerç mundial i impacte sobre el creixement global.
- Juntament amb la contracció del comerç, la major incertesa respecte a les regles del joc que prevaldran en el futur pot acabar retardant o paralitzant projectes d'inversió, amb impactes multiplicadors sobre l'economia.
- A curt termini, la incertesa creixent pot provocar la reducció d'estocs i comandes al llarg de les cadenes de valor dels diferents sectors. (En el cas de Catalunya, cal destacar l'important descens detectat recentment en la cartera de comandes d'empreses del sector de la subcontractació.)
- Possible pressió alcista sobre la inflació i indirectament sobre els tipus d'interès, si la Unió Europea respon augmentant els aranzels a productes americans, que afectaria negativament el poder adquisitiu de la ciutadania i els marges empresarials, i augmentaria la probabilitat de recessió. Aquest efecte podria quedar contrarestat per altres variables que pressionarien costos i preus a la baixa.
- Augment de les exportacions d'excedents comercials a baix preu de països afectats pels nous aranzels (especialment Xina), que podrien afectar de manera molt intensa a determinats sectors.
- A mitjà i llarg termini, una reducció general de l'eficiència i de la productivitat, proporcional a l'extensió de la guerra comercial i vinculada amb la ruptura de les actuals cadenes de valor, essencials en determinats sectors (per exemple, automoció o electrònica).

Oportunitats

- A curt termini, possible reducció de preus en alguns sectors amb excedents comercials que s'intentarien col·locar en altres mercats.
- A curt i mitjà termini, reducció de preus de determinades matèries primeres (petroli, gas, minerals, metalls) sensibles al nivell d'activitat de l'economia mundial.
- A més llarg termini, oportunitat per potenciar el desenvolupament de determinats sectors tecnològics a escala europea i enfortir la cohesió en el sí de la Unió Europea.

Incertesa sobre l'impacte final

- Els canvis continuats en el curs d'aquest procés de reconfiguració de la política comercial americana introdueixen un elevat grau d'incertesa sobre quin serà l'impacte final. En tot cas, la tarifa aranzelària del 10% generalitzada als Estats Units i l'escalada del conflicte comercial entre Estats Units i la Xina, tindrà un impacte significatiu sobre el comerç mundial i, en conseqüència, sobre el creixement econòmic. Per una banda, l'OMC preveu que el volum d'activitat comercial de les mercaderies disminuirà un 0,2% al món el 2025, davant d'un creixement del 2,7% que s'esperava abans que comencessin les tensions aranzelàries. Ara bé, aquesta estimació no inclou el possible impacte dels anomenats "aranzels recíprocs", els quals podrien provocar una contracció global del comerç de fins a un 1,5%. Per altra banda, segons les previsions del FMI (22 d'abril), l'escalada de les tensions comercials i l'elevada incertesa provocada per aquesta política ha fet rebaixar el creixement previst per al 2025 des del 3,3% abans dels anuncis aranzelaris fins al 2,8%, si bé es descarta de moment un escenari de recessió mundial.

Avaluació del risc de recessió

- En principi, un augment generalitzat dels aranzels redueix l'eficiència de les economies afectades a mitjà i llarg termini, però no implica necessàriament una contracció de la demanda agregada si s'activen polítiques compensatòries (per exemple, polítiques monetàries i/oficials més expansives a escala europea).
- El principal risc de recessió prové d'una caiguda de la inversió privada davant la incertesa creada –en especial als EUA i també a la UE. Més important fins i tot que la magnitud dels nous aranzels, és aquest augment de la incertesa, que pot arribar a paralitzar o retardar molts plans d'inversió empresarials, amb efectes multiplicadors sobre el conjunt de l'economia (via reducció de l'ocupació i, com a conseqüència, del consum).
- Les últimes estimacions disponibles a principis d'abril per part dels organismes internacionals i les principals cases d'anàlisi estimen un impacte moderat en l'economia mundial. Però no es pot descartar que en poc temps aquestes estimacions es quedin curtes i es succeeixin revisions successives a la baixa de les actuals previsions de creixement.

Perspectives i reaccions de política econòmica a escala europea

- L'augment dels aranzels per sí sol no serà suficient per reduir significativament el dèficit comercial dels EUA. Aquest dèficit és la contrapartida al fet que l'economia americana gasta més del que produeix o, alternativament, inverteix molt més del que és capaç de finançar amb el seu propi estalvi. Això és possible per la posició de privilegi del dòlar americà en el sistema econòmic internacional, però també per la major rendibilitat relativa que s'obté invertint en actius (financers i productius) als EUA, en comparació amb altres zones econòmiques.
- Per reduir el dèficit comercial l'economia americana hauria d'estalviar més per finançar la inversió al país amb recursos interns o, alternativament, reduir la inversió fins poder-la finançar amb recursos interns. Donat l'augment de la incertesa, que frena les inversions, la via de reequilibri més probable és la segona, amb efectes inicialment negatius del creixement a l'economia americana –especialment suposant que amb les reduccions fiscals anunciades la reducció de la despesa no sigui suficient per aconseguir un augment de l'estalvi públic.
- En el cas de la UE la situació és la contrària: l'estalvi supera amb escreix la inversió i part d'aquest estalvi excedentari es dirigeix als EUA, on contribueix a finançar les inversions en aquest país. Amb els nous aranzels, algunes empreses europees es poden plantejar substituir les exportacions per producció directa als EUA, però en realitat aquesta via ja s'utilitza quan es considera més rendible econòmicament. La previsible pèrdua de dinamisme de l'economia americana si persisteix amb la guerra comercial difícilment ajudarà a atraure inversions, ni d'Europa ni d'altres continents.
- La via més adequada de resposta per a Europa és respondre molt selectivament als nous aranzels americans. En principi, no té sentit gravar amb aranzels béns i serveis provinents dels EUA quan no es produeixen a Europa a costos menors i en quantitats suficients. Seria un càstig innecessari als consumidors i productors europeus, que no faria més que agreujar una guerra comercial en la que no hi haurà guanyadors.
- No obstant, sí que hi ha dues situacions que aconsellarien aprofitar la situació per imposar barreres –no necessàriament aranzelàries– als productors americans. La primera, en determinats sectors estratègics de futur on Europa pateix un important dèficit tecnològic que cal revertir. Aquesta política més proteccionista es podria fer extensible als sectors on és necessari una major autonomia estratègica, com seria el cas de la defensa o determinades tecnologies i coneixements associats amb la salut. Però aquesta no és una opció exempta de riscos, ja que requereix d'una política industrial i tecnològica ben dissenyada a escala europea, que no existeix.
- La segona situació serien aquells sectors en què els productors americans, enfortits al seu mercat domèstic per la imposició d'aranzels, arribessin a exercir una competència deslleial a Europa.
- L'eix de la resposta europea a la nova situació hauria de tenir dos eixos. El primer, diversificar i enfortir les relacions comercials i d'inversió amb altres economies, i el segon, no menys important, augmentar el grau de cohesió de les polítiques i les institucions europees al voltant dels principis del lliure comerç –amb fermesa però sense ingenuïtat: el lliure comerç té perdedors que cal compensar, l'autonomia estratègica en determinades àrees és bàsica i cal defensar-se sempre de la competència deslleial.

2.2. IMPACTE EN EL NIVELL D'ACTIVITAT I LES PERSPECTIVES DE CREIXEMENT A CATALUNYA

Visió general de les exportacions catalanes als Estats Units

- Catalunya va tancar el 2024 amb unes exportacions als Estats Units per valor de 4.351 milions d'euros (+19%) sobre un total de 100.133 M€, una xifra que representa el 4,3% del total de vendes a l'exterior, i un 1,4% del PIB català, ocupant la sisena posició dels mercats on s'exporta. França, Alemanya, Itàlia, Portugal o Regne Unit són mercats més importants per a Catalunya, però un 1,4% del PIB català és un valor prou significatiu.
- Els quadres següents mostren l'evolució temporal de les exportacions catalanes als EUA, en comparació amb el total exportat fora de la UE. En conjunt, s'observa força estabilitat en el percentatge d'exportació als Estats Units (entre el 3%-4%), amb una lleugera tendència a l'alça del creixement amb les dades disponibles per a 2024 –tot i que aquest últim any podrien estar afectades per la voluntat d'avançar enviaments en previsió dels canvis aranzelaris.

Exportacions de Catalunya a fora de la UE (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total export	73.912	66.496	80.475	94.370	100.456	100.133
Fora de la UE	29.324	26.600	32.293	36.425	37.601	38.545
Estats Units	2.665	2.431	3.028	3.602	3.665	4.351
EUA / fora UE (en %)	9,1%	9,1%	9,4%	9,9%	9,7%	11,3%
EUA / total (en %)	3,6%	3,7%	3,8%	3,8%	3,6%	4,3%

Exportacions i importacions de Catalunya - EUA (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Exportacions de CAT a EUA	2.665	2.431	3.028	3.602	3.665	4.351
Importacions de CAT a EUA	3.673	2.702	2.464	3.803	5.022	5.757
Saldo (Export.-Import.)	-1.008	-271	564	-201	-1.357	-1.406

Font: Datacomex

- Segons dades de l'ICEX hi ha 3.161 empreses exportadores regulars catalanes (empreses que han exportat com a mínim 4 anys seguits) als EUA el 2024. Aquestes empreses concentren el 84% del volum total de les exportacions catalanes destinades als EUA, amb un volum d'exportació mitjà per empresa d'1,16 milions d'euros.

Empreses exportadores catalanes. Estats Units

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Empreses regulars	3.071	3.056	3.182	3.053	3.099	3.161
% total països	17,7%	18,2%	18,6%	17,8%	17,7%	17,2%
Valor (milions €)	2.375	2.106	2.640	3.096	3.299	3.661
% total països	3,5%	3,4%	3,7%	3,7%	3,8%	3,9%
Valor / empresa (milions €)	0,77	0,69	0,83	1,01	1,06	1,16

Nota empreses regulars: empreses que han exportat durant 4 anys seguits.

Font: ICEX

Inversió bilateral Catalunya-Estats Units

Dels Estats Units a Catalunya

- Els Estats Units és un dels principals inversors a Catalunya, amb una inversió de 569 milions d'euros de mitjana anual durant el quinquenni 2020-2024. Representa el 15,0% de la inversió total estrangera que va rebre Catalunya en aquest període, una inversió que s'ha mantingut dinàmica. Concretament, els Estats Units són el segon principal inversor a Catalunya, només per darrera d'Alemanya (amb un 21,7% sobre el total) i per davant de Regne Unit i França, amb un 14,5% i 11,5%, respectivament. Els sectors en els quals ha invertit més els Estats Units a Catalunya els darrers cinc anys són els serveis d'allotjament (115 M€ anuals), maquinària i equipaments (106 M€ anuals), alimentació (62 M€ anuals), comerç a l'engròs i intermediaris (38 M€ anuals), activitats de lloguer (33 M€ anuals) i programació i consultoria (32 M€ anuals). Els sectors on la inversió estrangera dels Estats Units va suposar més del 60% del total que va rebre Catalunya entre el 2020 i 2024 són: serveis d'allotjament, maquinària i equipaments, i activitats de lloguer. Aquests serien els sectors on Estats Units té una major presència relativa.

Sectors on EUA ha invertit més a CAT. 2000-2024

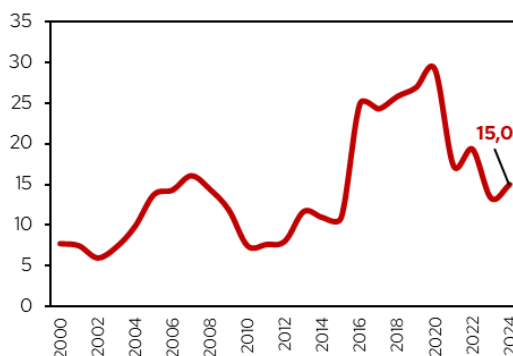
	Milions € 2020-2024	Milions € l'any	Dependència (%)
Total	2.844	569	15,0
1. Serveis d'allotjament	574	115	63,4
2. Maquinària i equipaments	528	106	67,0
3. Alimentació	310	62	31,0
4. Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç	190	38	7,2
5. Activitats de lloguer	167	33	68,7
6. Programació i consultoria	158	32	11,2

Font: DataInVex

Nota: La dependència és la quota d'exportacions als EUA sobre les exportacions totals.

Inversió bruta estrangera dels EUA a Catalunya

% sobre el total d'inversió rebuda. Mitjana mòbil 5 anys.

De Catalunya als Estats Units

- Els Estats Units és un dels principals destins de la inversió catalana, amb una inversió directa de 203 milions d'euros de mitjana anual durant el període 2020-2024, una xifra que és menys de la meitat de la inversió rebuda dels EUA. Representa el 8,4% sobre el total de la inversió que Catalunya envia a l'estranger en els darrers cinc anys. Els sectors on més ha invertit Catalunya als Estats Units els darrers cinc anys són el comerç a l'engròs i intermediaris del comerç (93 M€ anuals), subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire (52 M€ anuals), alimentació (20 M€ anuals), transport marítim (8 M€ anuals), activitats immobiliàries (7 M€ anuals) i activitats administratives d'oficina (6 M€ anuals). Els sectors on la inversió directa de Catalunya als Estats Units va suposar més del 60% del total que va enviar Catalunya a l'estranger entre el 2020 i 2024 són: transport marítim (100%), subministrament d'energia elèctrica gas vapor i aire (63%) i activitats administratives d'oficina (83%). Aquests serien els sectors on la inversió directa de Catalunya s'ha focalitzat en els Estats Units.

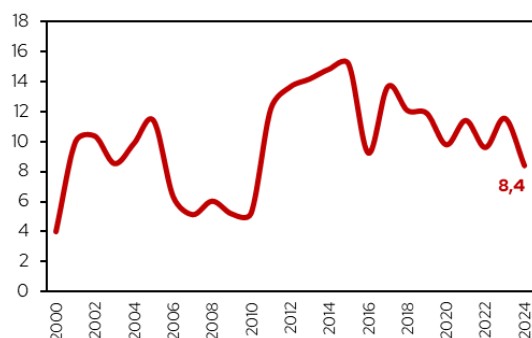
Sectors on CAT ha invertit més a EUA. 2000-2024

	Milions € 2020-2024	Milions € l'any	Dependència (%)
Total	1.114	203	8,4
1. Comerç a l'engròs i intermediaris	466	93	14,0
2. Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire	258	52	63,0
3. Alimentació	100	20	16,0
4. Transport marítim	40	8	100,0
5. Activitats immobiliàries	33	7	47,0
6. Activitats administratives d'ofici	31	6	83,0

Font: DataInVex

Inversió bruta estrangera de Catalunya als EUA

% sobre el total d'inversió a l'estranger. Mitjana mòbil 5 anys.

Estimació de l'impacte sobre l'economia catalana

Impactes directe i indirecte

- L'impacte de la política aranzelària dels Estats Units a Catalunya s'estima en una reducció del PIB català de 1.055 milions d'euros: unes 3 dècimes del PIB català de 2024. Aquest impacte es tradueix en una reducció del valor total de les exportacions de les empreses catalanes als EUA, tant d'aquelles que exporten directament a aquell país (impacte directe), com també de les que ho fan indirectament (impacte indirecte), exportant components i altres béns intermedis que entren en la cadena de valor d'altres empreses (estrangeres), i que al seu torn s'exporten als EUA. Per calcular l'estimació indirecte s'exclouen els béns intermedis catalans que entren en la cadena de valor d'altres empreses espanyoles que exporten als EUA.
- És important tenir en compte que l'impacte negatiu en el PIB d'una reducció de les exportacions catalanes als EUA es podria veure parcialment compensat si, com a conseqüència d'un possible augment dels aranzels europeus als EUA, les importacions des d'aquest país a Catalunya es reduïssin al seu torn per un valor menor, igual o major (les exportacions sumen en el PIB, mentre que les importacions resten). En aquest cas, l'efecte negatiu en el PIB es donaria per la via d'un descens de la productivitat com a resultat d'haver de produir a Catalunya el bé anteriorment provinent dels EUA amb una pitjor relació qualitat/preu, o haver d'importar-lo també amb pitjors condicions de qualitat/preu. Aquest efecte, més incert i complex de calcular, no es té en compte en la nostra estimació.
- Una altra hipòtesi important sobre la que se sustenta l'estimació avançada en aquest informe és que a curt termini (entre un i dos anys) les empreses afectades no podran compensar les pèrdues exportant a altres mercats. És una hipòtesi extrema, que sobreestima l'impacte negatiu, però simplifica molt la quantificació de l'impacte, i també el limita al curt termini, quan la compensació mitjançant la diversificació cap a mercats alternatius és més improbable.
- Per la via directa, les empreses exportadores catalanes que s'enfronten als nous aranzels hauran de decidir si el repercuteixen a preus –i en quina mesura–, si l'absorbeixen en els marges o, en el límit, deixen d'exportar el producte als EUA. També poden obrir negociacions amb els importadors per repartir-se una reducció dels marges i evitar repercutir enterament a preus el nou aranzel. La decisió que prenguin dependrà, entre d'altres factors, de l'elasticitat-preu de la demanda pel producte en qüestió (és a dir, de la relació entre un augment del preu i una reducció de les vendes: com menys sensible als preus sigui la demanda, major serà la repercussió dels aranzels als nous preus de mercat). El fet que la mesura afecti per igual a una majoria de països exportadors fa preveure que en molts casos els importadors americans difícilment podran trobar proveïdors alternatius a un preu més competitiu en les noves condicions i, per tant, augmenta la probabilitat que els nous aranzels es traslladin a preus.
- L'impacte directe serà moderat, ja que les exportacions als EUA només van representar un 4,3% del total exportat des de Catalunya als EUA el 2024. En canvi, l'impacte indirecte a través de les cadenes de subministrament de l'economia global serà més rellevant, ja que els béns intermedis són el 40% del total de les exportacions catalanes. L'impacte directe s'estima en 281 milions, l'impacte indirecte a través de la Unió Europea en 180 milions i fora de la Unió Europea en 594 milions, respectivament. A continuació és detalla el càlcul de l'impacte econòmic.

Impacte directe i indirecte dels aranzels d'EUA a Catalunya

	Milions €
Impacte directe	281
Impacte indirecte UE-27	180
Impacte indirecte fora UE-27	594
Impacte total (directe + indirecte)	1.055
Impacte total, en % del PIB català	3 dècimes

Font: elaboració pròpia

Impacte directe

- L'impacte directe dels aranzels s'estima en una reducció de les exportacions de 281 milions d'euros, que correspon a una dècima del PIB de Catalunya. Els aranzels imposats pels EUA afecten a 3.574 milions d'euros d'exportacions de béns catalans amb destinació als EUA, que correspon al 82% sobre les exportacions totals amb aquest destí.
- L'impacte directe varia segons el sector, ja que depèn de l'aranzel aplicat a cada producte i de l'impacte de l'aranzel sobre les exportacions, que al seu torn depèn de les elasticitats de la oferta i demanda del producte. Des del dia 9 d'abril entra en vigor un aranzel general del 10%, amb algunes excepcions. L'acer i alumini tenen un aranzel del 25% des del 12 de març; els automòbils i components d'automoció també suporten un aranzel del 25%, en vigor des del 2 d'abril. Hi ha una sèrie de productes exempts d'aranzels: farmacèutics, energia, coure, fusta i altres minerals no disponibles als EUA (i també alguns productes químics). Per a l'anàlisi s'inclou el conjunt de productes químics que no són farmacèutics per la complexitat de selecció dels productes químics concrets exempts.
- D'altra banda, l'impacte de l'aranzel sobre les exportacions variarà segons el producte. Un estudi del Banc d'Espanya (2021)¹ sobre l'impacte estructural dels aranzels en les exportacions espanyoles evidencia aquesta heterogeneïtat. El sector més sensible als aranzels és l'automoció: un 1% d'augment implica una reducció de les exportacions de l'1,39%, com a conseqüència d'una caiguda dels volums produïts davant la reducció dels marges. En canvi, la producció de materials mostra un menor impacte: cada augment de l'1% en l'aranzel aplicat es tradueix en un 0,45% menys d'exportacions. El fet que alguns sectors tinguin un impacte menys negatiu podria indicar una demanda més inelàstica per part dels compradors, o bé que les empreses exportadores tenen un marge elevat que poden absorbir l'aranzel sense augmentar el preu. També, el fet que alguns materials com el coure o els productes farmacèutics estiguin exempts dels nous aranzels per part d'EUA és indicatiu d'una demanda més inelàstica d'aquests productes als EUA. Per tant, els coeficients aplicables varien molt en funció dels sectors: alimentació (-1,061%), maquinària (-0,736%), productes químics (-0,651%), tèxtils (-0,529%), alimentació preparada (-0,186%), vehicles (-1,39%), materials (-0,45%) i la resta (-0,265).
- L'impacte directe s'estima com el sumatori d'impactes dels diferents sectors, aplicant a cadascun el coeficient que li pertoca. Prenent com a punt de partida les exportacions catalanes de cada sector amb destí als EUA, es multiplica per l'aranzel suportat i per l'impacte estimat de l'aranzel en cada cas, obtenint l'impacte directe en termes de reducció de les exportacions catalanes. S'observa que l'impacte més intens és el que recauria sobre els productes químics, excloent els farmacèutics, amb 85,2 M€. També tenen un impacte directe rellevant els béns d'equipament (sense material de transport) amb 62,6 M€, l'alimentació (47,4 M€), el sector automoció sense components (31,4 M€), l'acer i l'alumini (12,6 M€) i els components de l'automòbil (14,1 M€). En total, sumant el conjunt de sectors l'impacte directe sobre l'economia catalana s'estima en 281 M€.

¹ Eduardo Gutiérrez i César Martín Machuca (2021). "The effect of tariffs on Spanish goods exports", Serie: Documentos de Trabajo. 2121. Banc d'Espanya.

Impacte directe dels aranzels d'EUA a Catalunya

	(1) Exportacions als EUA 2024 M€	(2) aranzel	(3) Disminució EXP d'un 1% d'augment d'aranzel	(1)*(2)*(3) Impacte directe M€
Total impacte directe	4.351			281
Productes químics sense farmacèutic	1.309	10%	0,651	85,2
Béns equipament sense material de transport	850	10%	0,736	62,6
Alimentació no preparada	447	10%	1,061	47,4
Sector automòbil sense components	90	25%	1,390	31,4
Acer i alumini	112	25%	0,450	12,6
Components del automòbil	77	25%	0,736	14,1
Tèxtils	124	10%	0,529	6,6
Material de transport	38	10%	1,390	5,3
Semifabriques no químiques sense acer i alumini	71	10%	0,450	3,2
Matèries primes sense coure ni fusta	57	10%	0,450	2,6
Alimentació preparada	52	10%	0,186	1,0
Altres	348	10%	0,265	9,2
Productes farmacèutics	647	0%	0,651	0
Productes energètics	120	0%	0,450	0
Coure i fusta	11	0%	0,450	0

Font: DataComex i Banc d'Espanya

Impacte indirecte

- L'impacte indirecte afecta les exportacions d'empreses catalanes que venen components i altres béns intermedis que entren en la cadena de valor d'altres empreses (espanyoles o estrangeres) que al seu torn s'exporten als EUA. S'inclouen com a béns intermedis industrials les matèries primeres, les semi manufactures i els components d'automoció. Cal tenir en compte que un 40% de les exportacions catalanes són béns intermedis industrials (40.662 M€). Per tant, **l'impacte indirecte és encara major que el directe i s'estima en 774 milions d'euros, més del doble de l'impacte directe.**
- L'estimació parteix dels béns intermedis industrials que s'integren en cadenes de valor de la Unió Europea i de fora la Unió Europea. Del conjunt de béns industrials intermedis, més de la meitat es destinen a la Unió Europea (21.959 M€). La Unió Europea exporta més als EUA del que ho fa Catalunya, un 8,2% sobre el total exportat de mitjana. Per fer l'estimació es multipliquen les exportacions catalanes de béns intermedis a la UE, pel percentatge d'exportacions de la UE als EUA i per l'aranzel general imposat a la Unió Europea, del 10%. Finalment, es multiplica per l'impacte de l'aranzel sobre les exportacions segons la metodologia utilitzada del Banc d'Espanya, una relació que en termes generals estableix una elasticitat unitària (un 1% d'augment d'aranzel implica un 1% de reducció de les exportacions). Com a resultat, l'impacte indirecte en termes de reducció de les exportacions catalanes a través de la Unió Europea amb destí últim als EUA, s'estima en 180 milions d'euros.
- En segon lloc, es realitza l'estimació pels països de fora de la Unió Europea amb la mateixa metodologia. L'impacte indirecte d'aquests països és encara major, tot i que Catalunya exporta a aquests destins menys béns intermedis industrials. Això és a causa que a certs països com la Xina s'han imposat uns aranzels més elevats – del 145% actualment – que intensifica l'impacte. Els productes intermedis industrials que passen per Mèxic i Canada també tenen un impacte elevat, ja que els béns intermedis catalans no s'inclourien en el tractat comercial anomenat United States Mexico Canada Agreement (USMCA), perquè l'origen del producte és de fora dels països de l'acord, amb un aranzel del 25%. Altres països externs a la Unió Europa rellevants per l'impacte indirecte són Suïssa i Regne Unit, on Catalunya té una quota elevada de béns intermedis (1.720 M€ i 1.464 M€ el 2024, respectivament). Aquests, com a la Unió Europea i la resta de països, tindrien un aranzel del 10%. L'impacte total indirecte sumant tots els països externs a la Unió Europea s'estima en 594 milions d'euros.

Impacte indirecte dels aranzels d'EUA a Catalunya

	(1) EXP de béns intermedis industrials CAT als països 2024 M€	(2) % EXP dels països als EUA	(3) aranzel	(4) Disminució general EXP d'un 1% d'augment d'aranzel	(1)*(2)*(3)*(4) Impacte indirecte M€
Total impacte indirecte	40.662				774
UE-27	21.959	8,2%	10%	1	180
Fora de la UE-27	18.703				594
Xina	929	13,3%	145%	1	179
Mèxic	816	80,9%	25%	1	165
Canada	165	75,6%	25%	1	31
Suïssa	2.720	15,0%	10%	1	41
Regne Unit	1.464	12,4%	10%	1	18
Resta de països	12.610	12,7%	10%	1	160

Font: DataComex i Banc d'Espanya

- És important recordar que tant en el cas de l'impacte directe com de l'indirecte, l'estimació realitzada parteix de la base que l'efecte compensació via diversificació de mercats serà de poca entitat a curt termini (entre 1 i 2 anys). És una hipòtesi que pot no complir-se si s'intensifiquen els esforços de diversificació i l'economia mundial no entra en recessió, però tenir en compte aquesta possibilitat complicaria excessivament l'exercici de quantificació realitzat.

Altres impactes possibles

- Més enllà dels impactes directe i indirecte sobre les exportacions, hi ha altres vies d'impacte derivat. Un exemple és l'efecte arrossegament que provoca la caiguda de les exportacions sobre altres sectors proveïdors dels primers, que magnificarien l'efecte inicial. Aquests efectes no s'han tingut en compte en el present exercici.
- A més a més de les interdependències sectorials, la via d'impacte més important és la que es derivaria d'una forta desaceleració de l'activitat –o fins i tot d'una recessió– a l'economia mundial, amb impacte sobre l'europea. També caldrà tenir en compte els efectes d'una possible intensificació de la guerra comercial sobre la inflació, els tipus d'interès i els tipus de canvi. En el moment de publicació d'aquest informe és massa aviat per avançar una previsió informada sobre la probabilitat i la intensitat d'una desaceleració i/o recessió de l'economia mundial.
- L'augment recent dels tipus d'interès dels bons americans, juntament amb la depreciació del dòlar coincidint amb la caiguda de les valoracions borsàries, indiquen una pèrdua incipient de confiança en l'economia americana. Donat l'elevat dèficit públic i l'actual trajectòria explosiva del deute públic dels EUA, si aquesta dinàmica es manté el risc de recessió augmenta. Per altra banda, és molt possible que un augment de la probabilitat de recessió i/o un empitjorament de les condicions de finançament del deute porti el govern americà a rectificar les seves polítiques.
- La contrapartida positiva és la reducció del preu del petroli i moltes matèries primeres, reduint la pressió sobre costos i preus. Tot i que aquests comportaments –com l'evolució a l'alça de l'actiu refugi per excel·lència, l'or– són també indicatius de la falta de confiança en el dinamisme de l'economia mundial.
- Altres efectes que es poden esperar serien unes possibles represàlies europees, que encariarien les importacions dels EUA, la qual cosa augmentarien costos i preus a productors i consumidors a la UE. Per altra banda, també és previsible una major diversificació del comerç cap a altres zones econòmiques a l'Àsia i l'Amèrica Central i del Sud.
- Un factor clau per definir les perspectives de creixement de l'economia catalana serà el comportament de la inversió empresarial en el nou escenari, una variable que no ha evolucionat com caldria esperar des de la pandèmia, i que serà crucial pels seus efectes multiplicadors sobre el conjunt de l'economia. És important destacar que històricament la inversió empresarial ha mostrat una forta correlació positiva amb les exportacions, per la qual cosa cal preveure un afebliment d'aquest component fonamental de la demanda agregada.

PRINCIPALS SECTORS EXPORTADORS ALS EUA

- El principal sector econòmic per volum d'exportació als EUA són les semimanufactures (o béns intermedis en el procés productiu), amb 2.139M€, gairebé la meitat del total exportat a aquest país i el 5,9% del total d'exportacions catalanes d'aquest sector. El segueixen, per ordre d'importància, els béns d'equipament, amb un pes del 20% del total exportat a EUA (i una dependència del sector del 5,8%), i l'alimentació, begudes i tabac, amb un pes de l'11% i una dependència del 3,3%.

Exportacions de béns catalanes. 2024

Milions d'euros

	EUA	Pes (%)	TOTAL	Dependència (%)
TOTAL	4.351	100,0%	100.133	4,3%
Semimanufactures	2.139	49,2%	36.168	5,9%
Béns d'equipament	888	20,4%	15.250	5,8%
Alimentació, begudes i tabac	498	11,5%	15.142	3,3%
Manufactures de consum	382	8,8%	10.539	3,6%
Sector automòbil	167	3,8%	14.485	1,2%
Productes energètics	120	2,8%	4.170	2,9%
Matèries primeres	68	1,6%	1.748	3,9%
Béns de consum durader	56	1,3%	1.615	3,5%
Altres mercaderies	33	0,7%	1.016	3,2%

Nota: La dependència és la quota d'exportacions als EUA sobre les exportacions totals.

Font: DataComex

- La taula següent mostra amb més detall els 50 principals productes (a 4 dígit de la classificació CPA²) ordenats segons el valor de l'exportació als EUA el 2024. El producte més dependent és l'englobat sota el concepte d'armes i municions, on la meitat del que s'exporta d'aquest producte té com a destí els EUA (50,7%). Tanmateix, el seu pes en el total exportat als EUA només representa un 0,6%. Si es té en compte tant el valor exportat com el percentatge de dependència destaquen les especialitats farmacèutiques (amb una dependència del 8,2% i 623,2 M€ exportats), perfums i productes de cosmètica (13,1% i 658,8 M€), altres productes bàsics de química orgànica (5% i 231,2 M€), plàstics en formes primàries (3,31% i 133,4 M€), productes químics bàsics ncaa (no contemplats en altres apartats), amb un 7,4% i 151,7 M€, olis i greixos, i carn i altres components per a vehicles de motor (amb una dependència del 9,6%, l'1,1% i el 2,4%, respectivament, i 147,9 M€, 42,2M€ i 62,3 M€ de valor exportat, respectivament).

² CPA: classificació de Productes per Activitats que és comparable a nivell dels països de l'OCDE.

Exportacions de béns catalanes. 2024 (M€, preus corrents)

		EUA	Pes (%)	TOTAL	Dependència (%)
CPA 4d	Total	4.351	100,0	100.133	4,3%
2042	Perfums i productes de cosmètica	660	15	5.053	13,1%
2120	Especialitats farmacèutiques	623	14,3	7.611	8,2%
2014	Altres productes bàsics de química orgànica	231	5,3	4.648	5,0%
2059	Productes químics ncaa	152	3,5	2.054	7,4%
1041	Olis i greixos vegetals i animals	148	3,4	1.549	9,6%
2016	Plàstics en formes primàries	133	3,1	4.025	3,3%
2829	Altres tipus de maquinària d'ús general ncaa	113	2,6	887	12,8%
2110	Productes farmacèutics bàsics	87	2,0	1.093	8,0%
3091	Motocicletes	78	1,8	468	16,7%
1102	Vins	78	1,8	610	12,7%
3212	Articles de joieria i articles similars	68	1,6	265	25,7%
2899	Maquinària per a usos específics ncaa	68	1,6	498	13,6%
1082	Cacau, xocolata i productes de confiteria	64	1,5	954	6,7%
2932	Altres components, peces i accessoris vehicles de motor amb els motors	62	1,4	2.555	2,4%
1089	Productes alimentaris ncaa	58	1,3	688	8,4%
1712	Paper i cartó	57	1,3	940	6,1%
2511	Estructures metàl·liques i els components	51	1,2	363	14,1%
2822	Maquinària d'elevació i manipulació	46	1,1	433	10,7%
1011	Carn fresca i en conserva	42	1,0	3.956	1,1%
1413	Altres peces de vestir exteriors	40	0,9	2.135	1,9%
2712	Aparells de distribució i control elèctrics	39	0,9	830	4,7%
3250	Instrumentes i subministraments per a medicina i odontologia	38	0,9	822	4,6%
300	Peix i altres productes pesca; prod. l'aqüicultura i serveis relacionats pesca	37	0,8	203	18,1%
2894	Maquinària per a les indústries tèxtils, de la confecció i del cuir	37	0,8	252	14,6%
2893	Maquinària per a les indústries de l'alimentació, begudes i tabac	35	0,8	223	15,6%
2573	Eines i estris intercanviables per a màquines eina	34	0,8	255	13,4%
2030	Pintures, vernissos i revestiments similars, tinta d'impremta i màstics	34	0,8	783	4,3%
2651	Instrumentes i aparells de mesura, verificació i navegació	32	0,7	765	4,2%
999	Activitats no classificades	31	0,7	782	4,0%
2221	Plaques, fulls, tubs i perfils de matèries plàstiques	31	0,7	1.119	2,7%
2599	Altres productes metàl·lics ncaa	30	0,7	819	3,6%
1013	Productes carnis i de volateria	29	0,7	942	3,1%
2790	Altres materials i equips elèctrics	28	0,6	660	4,3%
2540	Armes i municions	28	0,6	54	50,7%
1920	Productes de refinació de petroli	26	0,6	2.980	0,9%
3030	Aeronaus i naus espacials amb la maquinària	25	0,6	152	16,2%
2410	Productes bàsics de ferro, acer i ferroaliatges	24	0,6	1.042	2,3%
2229	Altres productes de matèries plàstiques	24	0,6	650	3,7%
3299	Altres articles manufacturats ncaa	23	0,5	460	5,1%
2849	Altres tipus de màquines eina	23	0,5	181	12,8%
2733	Dispositius de cablatge	23	0,5	912	2,5%
2812	Equips de transmissió hidràulica i pneumàtica	23	0,5	78	29,6%
2222	Envasos i embalatges de matèries plàstiques	21	0,5	511	4,1%
3100	Seients i els components; components de mobles	21	0,5	359	5,8%
2740	Làmpades i aparells elèctrics d'il·luminació	19	0,4	379	5,1%
1419	Altres peces de vestir i accessoris	19	0,4	653	2,8%
2841	Màquines eina per treballar els metalls	18	0,4	160	11,2%
1520	Calçat	18	0,4	505	3,5%
2611	Components electrònics	17	0,4	551	3,2%
1039	Altres fruites i hortalisses preparades i en conserva	17	0,4	461	3,6%

Nota: La dependència és la quota d'exportacions als EUA sobre les exportacions totals.

Font: Datacomex.

- Les més de 3.000 empreses exportadores catalanes regulars als Estats Units es concentren sobretot en activitats classificades com a productes industrials i tecnologia (2.023 empreses), amb una valor mitjà exportat a aquell destí per empresa a l'entorn del milió d'euros. Segueixen, en nombre d'empreses, els fabricants de béns de consum (1.157). El sector agroalimentari compta amb un nombre inferior d'empreses exportadores (175) però aquestes facturen a l'exterior una quantitat més important que la resta de sectors (per sobre dels 2 milions d'euros).

Empreses exportadores catalanes regulars. Estats Units, per sectors. 2024

	Empreses	Valor (milions €)	Valor / emp. (milions €)	% total països	
				Empreses	Valor
Agroalimentaris	175	368	2,10	7,2%	2,7%
Begudes	263	87	0,33	27,8%	6,7%
Béns de consum	1.157	1.022	0,88	17,7%	6,0%
Productes industrials i tecnologia	2.023	2.164	1,07	15,2%	3,5%
TOTAL	3.161	3.661	1,16	17,2%	3,9%

Notes: una empresa pot exportar més d'un producte, per això, la suma per productes és superior al total.

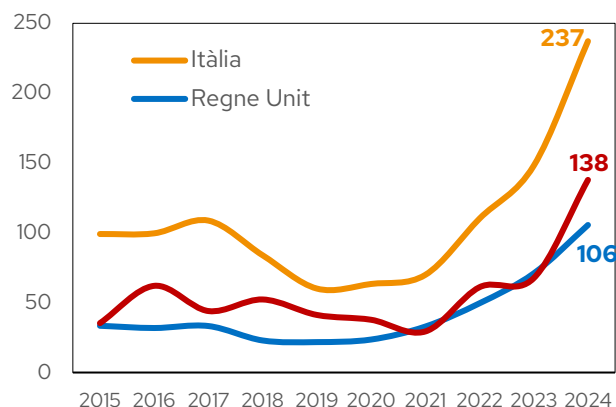
Font: ICEX

PRODUCTES ESPECÍFICS

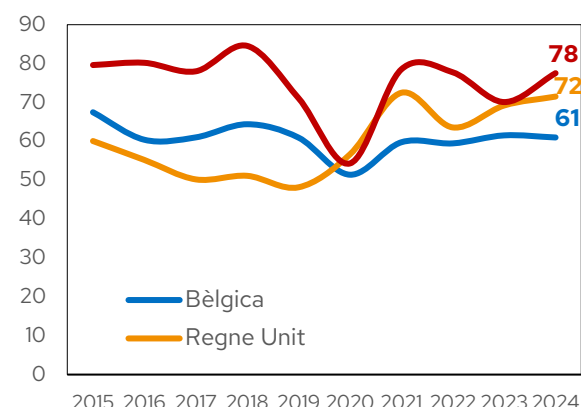
Oli d'oliva i vi

- Les exportacions catalanes d'oli d'oliva i de vi tenen especial implantació als EUA. Ambdós productes mostren una dependència elevada del mercat americà (entre el 10% i el 15%), molt superior a la mitjana de l'economia (4%).
- Tant l'oli d'oliva com el vi es van veure afectats pels aranzels del 25% imposats durant el primer mandat de Trump com a resposta a la disputa respecte als subsidis d'Airbus. Aquests aranzels, al contrari que els actuals, van ser autoritzats per l'Organització Mundial del Comerç, i van estar en vigor entre octubre de 2019 i juny de 2021. El període d'aplicació d'aquests aranzels coincideix amb la pandèmia, etapa on coincideixen obstacles a les exportacions, canvis de preferències de la demanda, augment de l'estalvi, etc. És per aquest motiu que els efectes dels aranzels del primer mandat no es poden quantificar.

Principals destinacions de l'exportació d'oli d'oliva. Catalunya. Milions d'euros.

Principals destinacions de l'exportació de vi. Catalunya. Milions d'euros.

VI

- El mercat americà representa el destí principal de les exportacions catalanes de vi (77,5M€ l'any 2024), que representa el 13% de les exportacions de vi totals.
- Catalunya representa un 23% de les exportacions de vi dirigides als EUA des d'Espanya, pel que seria la comunitat autònoma més afectada pels aranzels, seguida de La Rioja, que representa en un 16%. No obstant, Catalunya és la desena comunitat amb més dependència als EUA (13%), essent Galícia la més dependent (41%).
- Es calcula que l'impacte directe dels aranzels universals del 10% per a les exportacions de vi catalanes seria de 8,2M€.

Exportacions de vi de Catalunya (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	71,1	54,3	78,5	77,8	70,1	77,5
Total	569,7	513,3	613,0	621,3	628,6	610,1
Dependència (en %)	12%	11%	13%	13%	11%	13%

OLI D'OLIVA

- El mercat americà representa el segon destí principal de les exportacions catalanes d'oli d'oliva (137,9M€ l'any 2024, el 15% del total), només darrere de l'italià (237M€ l'any 2024, el 25,9% del total). Cal destacar que una part de les exportacions dirigides a Itàlia s'embotella i es revén a altres països (dels quals els EUA en representen un 33%). La magnitud d'aquest fenomen és desconeguda, pel que es desconeix quin seria l'impacte indirecte per aquesta via.
- L'impacte directe dels aranzels del 10% per l'oli d'oliva seria de 14,63M€ l'any 2024.
 - Cal destacar que l'any 2024 és un *outlier* de la sèrie històrica. Aquest repunt es produeix al llarg de l'any, i no només després de la victòria de Trump el novembre de 2024, per tant no s'hauria d'interpretar com un augment de compres per emmagatzemar-les al preu prearanzelari. Per això, calculem l'impacte aranzelari segons les dades de l'any 2023 per si aquest repunt no es mantingués. En aquest cas, l'impacte directe seria de 7,2M€ amb aranzels del 10%.
- Catalunya representa un 14% de les exportacions d'oli d'oliva als EUA, i és la segona comunitat autònoma més afectada, després d'Andalusia (representa el 80% de les exportacions). No obstant, pel que fa als nivells de dependència, Catalunya és la tercera comunitat amb més dependència als EUA (15%), essent Andalusia i la Comunitat Valenciana les més dependents (un 19% i 18%, respectivament).

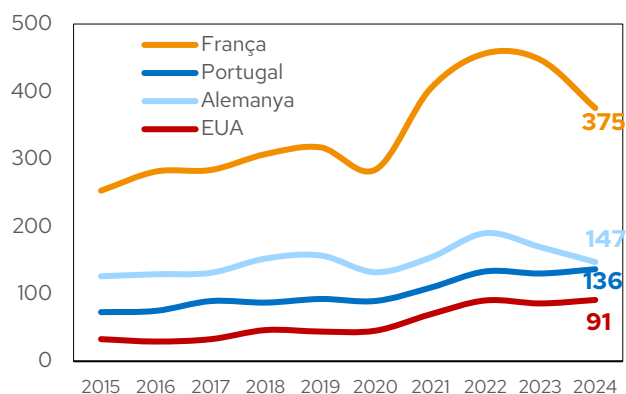
Exportacions d'oli d'oliva de Catalunya (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	41,2	37,8	29,4	61,1	67,5	137,9
Total	324,5	345,8	369,0	511,7	605,6	913,1
Dependència (en %)	13%	11%	8%	12%	11%	15%

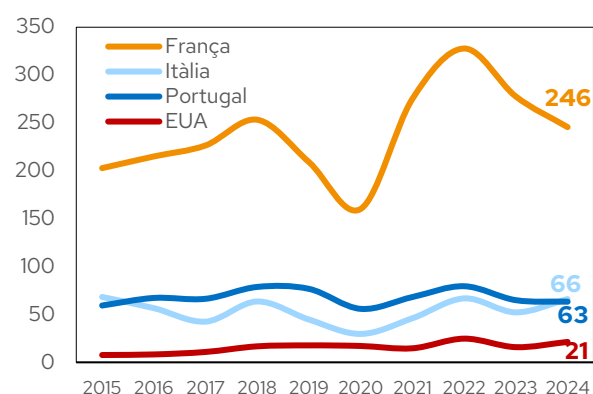
Acer i alumini

- Les exportacions catalanes d'acer i d'alumini als Estats Units fan front a uns aranzels del 25% des del 12 de març de 2025. Aquests productes mostren una dependència moderada-baixa del mercat americà. En concret, representa el dotzè destí principal de les exportacions d'alumini catalanes (amb una dependència del 2,3%), i el quart destí principal per l'acer (amb una dependència del 5,7%).
- El 2018, durant el primer mandat de Trump, els EUA també van aplicar aranzels a l'acer (del 25%) i a l'alumini (del 10%). El 2022, l'administració de Biden va substituir aquests aranzels per "tariff-rate quotes" (TRQ) per a les importacions provinents de la UE, que van mantenir-se fins a la reintroducció dels aranzels el 2025. Les TRQ permetien que una quantitat limitada d'importacions de la UE no pagués aranzels, però per sobre d'aquest llindar es mantenien els aranzels iniciats per Trump. Dins d'Europa es distribuïen aquestes quotes als diferents estats membres i llavors es feia servir la norma "first come, first served" per a les empreses sol·licitants.
- La legislació que recolza els aranzels a l'acer i l'alumini és diferent a l'aplicada per als aranzels universals del 10%. En concret, l'administració americana utilitza la secció 232 del Trade Expansion Act per imposar aranzels a l'acer i l'alumini per raons de seguretat nacional. Això implica que encara que s'arribés a un acord entre els EUA i la UE pel que fa als aranzels universals, podria mantenir-se aquest aranzel específic.
- Per calcular l'impacte directe en aquest apartat s'inclouen els productes amb codi Taric 73 per a l'acer i 76 per a l'alumini. Tanmateix, l'aranzel del 25% també s'aplica a certs productes amb codis Taric 84, 85 i 94, però només en proporció al seu contingut d'acer i d'alumini (correspondrà a les empreses indicar la composició a les autoritats duaneres). Entre els subsectors afectats destaquen els components de construcció, els components de màquines, els perfils d'acer, els quadres i plafons elèctrics i les manufactures d'alumini. Així, l'impacte directe per a l'acer i l'alumini seria de 10,2M€ i 2,4M€, respectivament.
- Una de les empreses més importants que podrien estar afectades és Celsa, però les seves exportacions als EUA se situen per sota del 4% del conjunt de l'economia.
- Catalunya representa el 15% de les exportacions d'acer i alumini d'Espanya als EUA, i seria la tercera comunitat autònoma més afectada per aquests aranzels, només darrere del País Basc i d'Astúries, que en representen el 39% i el 17%, respectivament.

Principals destinacions de l'exportació d'acer. Catalunya. Milions d'euros.

Principals destinacions de l'exportació d'alumini. Catalunya. Milions d'euros.

Exportacions d'acer de Catalunya (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	44,1	45,4	69,7	90,2	85,8	80,9
Total	1.200	1.082	1.393	1.620	1.593	1.417
Dependència (en %)	3,7	4,2	5,0	5,6	5,4	5,7

Exportacions d'alumini de Catalunya (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	17,7	17,1	14,7	24,8	15,9	18,9
Total	608	505	791	1.003	925	820
Dependència (en %)	2,9	3,4	1,9	2,5	1,7	2,3

Font: DataComex

Productes plàstics no exempts

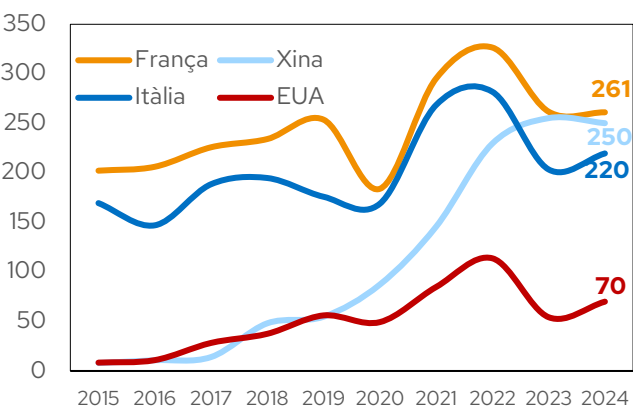
- L'any 2024, el sector químic respon a 1956 M€ de les exportacions de Catalunya als EUA (el 45% del total d'exportacions entre Catalunya i els EUA), pel que és el sector amb un impacte potencial més elevat. Aquest sector té una presència especialment important a la demarcació de Tarragona, on operen dues empreses de gran dimensió amb seu als EUA (DOW i LyondellBasell).
- Pel que fa a l'impacte dels aranzels aplicats per l'administració americana, cal destacar que actualment una part important dels productes químics queda exclosa d'aquests aranzels. Aquestes exempcions inclouen una gran part dels productes farmacèutics, certs productes energètics i alguns minerals i matèries primeres.
- En aquesta secció calculem l'impacte aranzelari dels productes químics no exclosos més representatius de les exportacions catalanes als EUA que, segons la Cambra de Tarragona, són els productes plàstics amb codis Taric 390931, 390390, 390330, 390140, 392690, 390230 i 390210. El mercat americà representa el setè destí principal d'aquests productes plàstics determinats, i la seva dependència és baixa, del 3,3%.
- Catalunya seria la comunitat autònoma més afectada pels aranzels a aquests productes, ja que representa el 79% de les exportacions espanyoles als EUA. L'impacte directe per a aquests productes seria de 4,5 M€. Tanmateix, una bona part dels productes químics s'integra a cadenes de valor globals, pel que l'impacte indirecte seria més elevat. Per a aquests productes plàstics concrets, l'impacte indirecte es podria produir a través de productes manufacturats com adhesius, laminats, aïllaments, etc. Pel que fa a la resta de productes químics no farmacèutics, tot i estar exclosos dels aranzels, també es veurien impactats de manera indirecta al integrar-se en cadenes de valor globals.

Exportacions de productes plàstics no exempts més representatius de Catalunya (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	56,09	49,31	84,74	113,72	54,26	69,97
Total	1502,1	1404,6	2051,5	2291,2	1927,9	2131,1
Dependència (en %)	3,7	3,5	4,1	5,0	2,8	3,3

Font: DataComex

Principals destinacions de determinats productes plàstics no exempts. Catalunya. Milions d'euros.

Font: DataComex

Automoció

- Els aranzels del 25% als automòbils van entrar en vigor el 3 d'abril i en un període màxim d'un mes s'ampliaran també als seus components. En el cas de Catalunya, els EUA representen el dissetè mercat pel que fa a les exportacions d'automòbils (90 M€ l'any 2024, un 0,8% del total), i l'onzè destí pel que fa als components automobilístics (77M€ l'any 2024, un 2,8% del total).
- El sector de l'automoció ja es troba en un context difícil com a conseqüència de l'encadenament de crisis successives. A més, el procés de producció dels automòbils està molt integrat en cadenes de valor globals, i les economies d'escala derivades d'aquestes cadenes són fonamentals en un sector que treballa amb marges estrets. Per tant, la previsible reducció de volums exportats derivada de la nova situació aranzelària posarà una pressió addicional sobre els costos, fins i tot si la dependència directa als EUA és relativament limitada. Per altra banda, el desenvolupament del vehicle elèctric, que no està complint les expectatives generades, requerirà ingents inversions en R+D, més difícils de finançar en la nova situació.
- Es calcula que l'impacte directe dels aranzels seria de 31,1 M€ pels automòbils i de 14,1 M€ pels components d'automoció. Tanmateix, l'impacte indirecte en aquest sector és evident, donat que les exportacions de components d'automoció a Europa s'incorporen en cadenes de valor, sovint amb destinació final als EUA (l'any 2024 les exportacions d'automòbils de la UE als EUA representaven un 23,5% del valor monetari total).
- SEAT, el principal fabricant d'automòbils no exporta vehicles acabats des de Catalunya als EUA (tot i que aquesta empres a sí que es veurà significativament afectada per la seva producció a la Xina).
- Catalunya seria la segona comunitat autònoma més afectada pel que fa al sector automobilístic (representa el 31% de les exportacions espanyoles als EUA), només darrere de la Comunitat Valenciana (32%).

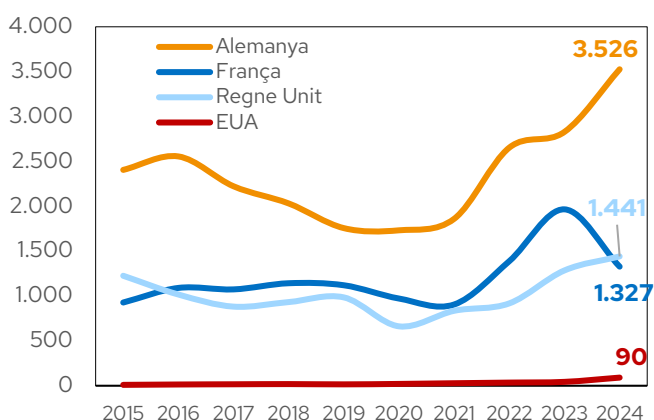
Exportacions de components d'automoció de Catalunya (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	67,2	51,8	71,1	74,1	107,5	76,6
Total	2499,0	1872,4	2147,3	2274,3	3485,5	2746,9
Dependència (en %)	2,7	2,8	3,3	3,3	3,1	2,8

Exportacions d'automòbils de Catalunya (M€, preus corrents)

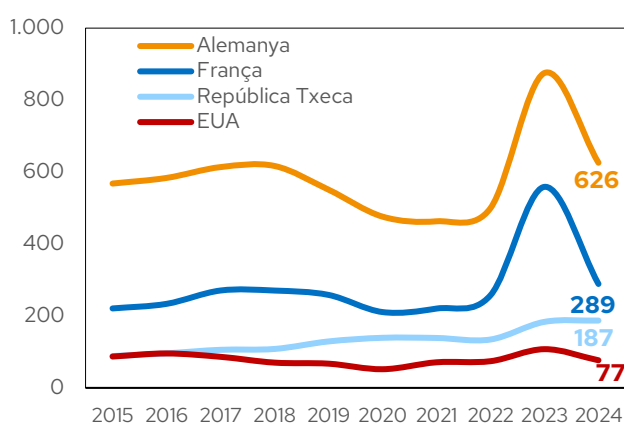
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	15,2	19,8	27,6	34,8	42,7	90,3
Total	7226,8	6205,2	6873,0	9188,7	12484,4	11738,3
Dependència (en %)	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,8

Font: DataComex

Principals destinacions d'exportació d'automòbils. Catalunya. Milions d'euros.

Principals destinacions d'exportació de components d'automoció. Catalunya. Milions d'euros.

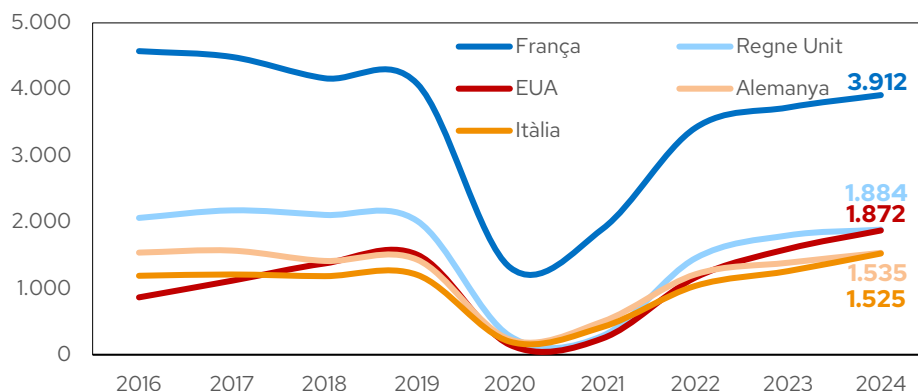
Font: DataComex

Turisme

- Els turistes americans representen la tercera nacionalitat més present a Catalunya, només darrere de França i del Regne Unit. El 2024 van arribar 1.871.500 turistes dels EUA, un 9,4% del total i un increment del 17,4% respecte de l'any anterior. A més, la despesa per turista d'aquesta nacionalitat és superior a la mitjana.

Turistes a Catalunya, segons la seva residència habitual.

Milers de turistes.

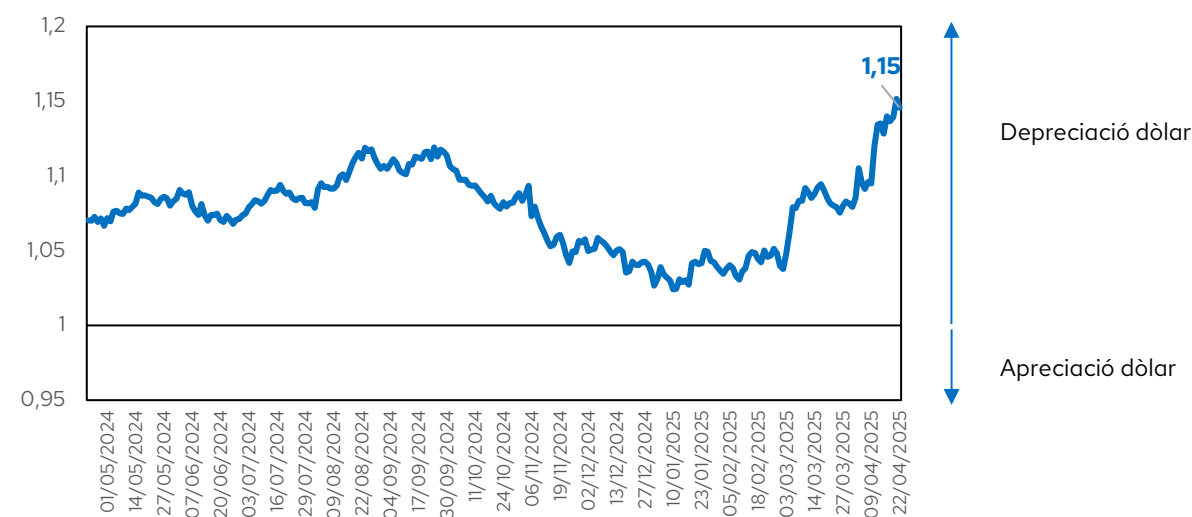
Font: Idescat

Turistes segons la seva residència habitual (milers)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EUA	1507	148	246	1163	1594	1872
Total	19375	3870	5781	14852	18183	19940
Dependència (en %)	7,78	3,83	4,25	7,83	8,77	9,39

Font: Idescat

- Els nous aranzels poden afectar indirectament la indústria turística de Catalunya per diverses vies. Primerament, a través d'una reducció del poder adquisitiu americà, degut a un augment de la inflació o fins i tot una desacceleració econòmica. Si aquesta l'incipient guerra aranzelària es tradueix en una desacceleració a escala global, també podrien reduir-se el nombre de turistes estrangers d'altres nacionalitats, fins i tot europees (les més importants per Catalunya). Finalment, el tipus de canvi entre el dòlar i l'euro podria diluir o ampliar aquests efectes. Si el dòlar es deprecia, com ha estat fent des de mitjans de gener del 2025, visitar Europa serà relativament més car per al turista americà.

Tipus de canvi dòlar a euro USD/EUR.

Font: TradingEconomics

- Les exportacions de Catalunya als EUA es concentren notablement a la província de Barcelona, amb el 83% del pes sobre el total que exporta Catalunya als EUA. Seguidament, es troba Tarragona, amb el 9%, Girona, amb el 5%, i finalment Lleida, amb el 3% restant. A la província de Barcelona, el pes de les seves exportacions als EUA és major que el pes de les seves exportacions al conjunt de països (77%). A Lleida, es mantindria el mateix pes als EUA que al conjunt de països (3%). A Tarragona i Girona, el pes seria menor als EUA que al conjunt de països (12% i 8, respectivament%).
- En quant a l'evolució, la província de Barcelona ha augmentat el pes de les exportacions als Estats Units en sis punts percentuals entre el 2019 i 2024 (78% al 2019), el contrari que ha succeït a Tarragona, que ha perdut aquests punts percentuals (15% al 2019). Les províncies de Girona i Lleida han mantingut força estable durant els darrers sis anys el pes de les exportacions sobre el total de Catalunya.

Pes de les exportacions de les províncies sobre el total Catalunya						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOTAL						
Barcelona	77%	76%	77%	78%	78%	77%
Girona	8%	9%	8%	8%	8%	8%
Lleida	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Tarragona	12%	12%	12%	11%	11%	12%
A EUA						
Barcelona	78%	82%	83%	82%	82%	84%
Girona	4%	4%	4%	4%	5%	5%
Lleida	3%	3%	3%	3%	2%	3%
Tarragona	15%	11%	10%	11%	11%	9%

Font: Datacomex

PROVÍNCIA BARCELONA

- Les exportacions de béns de la província de Barcelona als EUA s'han situat en 3.656 milions d'euros el 2024, que és un 4,7% del total que exporta la província. Aquesta quota d'exportacions ha augmentat des del 2019, que era del 3,6%.
- El saldo, que és la diferència entre les exportacions i les importacions de la província de Barcelona als Estats Units ha estat positiu, de 339 milions d'euros el 2024. Si més no, altres anys ha estat negatiu (-144 M€ el 2023) i per tant el saldo no és positiu o negatiu de forma estructural.
- El nombre d'empreses regulars de la província que exporten als EUA ha estat de 2.692 el 2024. La majoria exporten productes industrials i tecnologia, i béns de consum. En segon lloc, exporten alimentació, que són poques empreses però el valor d'exportacions per empresa és el més elevat en aquest sector. Finalment, les empreses regulars exporten begudes, que és el sector menys rellevant.
- Els principals productes exportats als EUA són perfums i productes de cosmètica, exportant 654 milions d'euros, un 13,9% sobre el total que s'ha exportat el 2024. Altres productes rellevants que exporta la província als EUA són: especialitats farmacèutiques (8,71%) amb 613 milions d'euros, productes químics (8,18%) amb 151 milions, vins (12,6%) amb 68 milions i articles de joieria i similars (26,7%) amb 68 milions.

Exportacions de béns de la província de Barcelona (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total exportacions	57.077	50.673	61.879	73.180	78.243	77.037
Fora de la UE	23.859	20.999	26.381	29.866	30.842	31.335
Estats Units	2.074	1.985	2.508	2.958	2.990	3.656
EUA / fora UE (en %)	8,7%	9,5%	9,5%	9,9%	9,7%	11,7%
EUA / total (en %)	3,6%	3,9%	4,1%	4,0%	3,8%	4,7%

Exportacions i importacions de béns prov. Barcelona - EUA (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Exportacions de CAT a EUA	2.074	1.985	2.508	2.958	2.990	3.656
Importacions de CAT a EUA	2.911	2.222	2.043	2.645	3.133	3.316
Saldo (Export.-Import.)	-837	-237	465	313	-144	339

Font: Datacomex

Empreses exportadores Província de Barcelona. Estats Units						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total empreses	9.229	9.875	11.306	8.366	8.187	9.025
% total països	22,0%	23,3%	20,4%	19,9%	19,6%	21,4%
Valor (milers €)	2.073.766	1.985.286	2.508.183	2.958.247	2.989.827	3.655.529
% total països	3,6%	3,9%	4,1%	4,0%	3,8%	4,7%
Valor / empresa (milers €)	224,70	201,04	221,85	353,60	365,19	405,04
Empreses regulars	2.666	2.646	2.751	2.620	2.650	2.692
% total països	18,1%	18,5%	18,9%	18,0%	17,8%	17,1%
Valor (milers €)	1.804.560	1.707.476	2.131.695	2.462.240	2.643.253	3.009.298
% total països	3,4%	3,6%	3,9%	3,9%	4,0%	4,2%
Valor / empresa (milers €)	676,88	645,30	774,88	939,79	997,45	1.117,87

Font: ICEX

Empreses exportadores Prov. Barcelona regulars. Estats Units, per sectors. 2024					
	Empreses	Valor (milers €)	Valor / emp. (milers €)	% total països	
				Empreses	Valor
Agroalimentaris	116	142.470	1.228,19	7,0%	2,1%
Begudes	163	71.198	436,80	25,4%	7,1%
Béns de consum	1.028	983.512	956,72	17,6%	7,3%
Productes industrials i tecnologia	1.766	1.790.399	1.013,82	15,2%	3,5%
TOTAL	2.692	3.009.298	1.117,87	17,1%	4,2%

Nota: una empresa pot exportar més d'un producte, per això, la suma per productes és superior al total

Font: ICEX

Exportacions de béns província de Barcelona. 2024 (Milers €, preus corrents)

	EUA	TOTAL	Dependència (%)
CPA 4d TOTAL	3.655.529,0	77.037.191,3	4,75%
2042 Perfums i productes de cosmètica	654.429,9	4.718.546,3	13,87%
2120 Especialitats farmacèutiques	613.027,8	7.042.173,6	8,71%
2059 Productes químics ncaa	150.945,3	1.845.538,0	8,18%
2014 Altres productes bàsics de química orgànica	140.675,9	3.581.480,8	3,93%
2829 Altres tipus de maquinària d'ús general ncaa	101.734,8	690.214,3	14,74%
2110 Productes farmacèutics bàsics	87.149,8	982.319,1	8,87%
2016 Plàstics en formes primàries	82.698,9	1.806.849,8	4,58%
3091 Motocicletes	77.403,2	410.361,4	18,86%
1102 Vins	68.314,9	542.264,5	12,60%
3212 Articles de joieria i articles similars	67.553,6	253.153,9	26,68%
1082 Cacao, xocolata i productes de confiteria	63.554,5	737.175,6	8,62%
2899 Maquinària per a usos específics ncaa	60.260,9	405.972,9	14,84%
2932 Altres components, peces i accessoris per a vehicles de motor amb els mot	58.053,8	2.266.836,6	2,56%
1089 Productes alimentaris ncaa	57.323,4	584.246,6	9,81%
1712 Paper i cartó	49.629,9	578.936,4	8,57%
1413 Altres peces de vestir exteriors	39.073,9	1.838.383,0	2,13%
2511 Estructures metàl·liques i els components	37.227,7	283.376,4	13,14%
3250 Instruments i subministraments per a medicina i odontologia	36.607,0	785.287,4	4,66%
2894 Maquinària per a les indústries tèxtils, de la confecció i del cuir	35.211,2	237.312,9	14,84%
2822 Maquinària d'elevació i manipulació	34.294,8	336.543,8	10,19%

Font: Datacomex

Demarcació Cambrà de Manresa

- El 12,5% de les empreses bagenques exporten. Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 29,6%, una mica per sobre al del conjunt del sector industrial de Catalunya (28,0%). Malgrat que el nombre d'empreses bagenques que exporten directament als EUA no sigui elevat, l'efecte serà igualment rellevant com a la resta d'empreses.
- Per sectors, destaquen el de material de transport, el de la indústria química, el de les indústries extractives no energètiques, el del tèxtil, cuir i confecció, el del paper i arts gràfiques, el de la indústria alimentària, i el de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric (66,7%, 62,5%, 42,9%, 41,4%, 39,1%, 29,7% i 25,9% d'empreses exportadores, respectivament).
- Las empreses del Bages necessiten un suport integral para superar una crisi aranzelària com la plantejada. Una combinació de mesures fiscals, financeres, comercials i de suport a la competitivitat permetria sostenir la activitat exportadora i protegir l'ocupació industrial en la comarca.

Demarcació Cambra de Sabadell

- La demarcació de la Cambra de Sabadell compta amb 171 empreses exportadores regulars als Estats Units, amb una facturació global de 9.387 milions d'euros. Aquestes empreses pertanyen a 24 sectors diferenciats, sent els més representatius els següents:
 - maquinària i béns d'equipament (39 empreses)
 - química i plàstics (24 empreses)
 - tèxtil i moda (20 empreses)
 - transformació del metall i altres materials (17 empreses)
 - altres manufactures de disseny (13 empreses)
- Es preveu que totes les empreses exportadores als Estats Units es vegin afectades, en major o menor mesura, segons la seva xifra d'exportació a aquest mercat, tot i que la nova política aranzelària comportarà conseqüències a totes les empreses, siguin o no exportadores a aquest mercat, per totes les implicacions indirectes derivades d'aquest canvi de paradigma.

Demarcació Cambra de Terrassa

- Els efectes no són homogenis, amb sectors clarament més vulnerables com la maquinària, aparells mecànics i elèctrics; els productes químics i farmacèutics; metalls i manufactures (ferro, acer, coure, etc.); alimentació i tabac; i manufactures de pedra, vidre i joieria. El sector industrial i químic seria el gran perdedor. L'impacte no es limitarà només a exportadors, sinó que també pot afectar tota la cadena de subministrament interna.
- Tot i que l'afectació dels aranzels serà rellevant per aquests sectors concrets, no comprometrà el conjunt de l'economia de la Demarcació perquè només un % reduït de les exportacions van als Estats Units, cosa que limita el seu abast macroeconòmic, i segueix sent Europa el mercat destí principal.
- Els aranzels també poden frenar serveis com el transport, la logística o els serveis financers vinculats a l'exportació. Els efectes col·laterals, com la menor demanda de socis europeus, podrien acabar afectant empreses que ni tan sols exporten directament als EUA.

PROVÍNCIA GIRONA

- Les exportacions de béns de la província de Girona als EUA s'han situat en 200 milions d'euros el 2024, que és un 2,4% del total que exporta la província. Aquesta quota d'exportacions ha augmentat des del 2019, que era de 1,9%.
- El saldo, que és la diferència entre les exportacions i les importacions de la província de Girona als Estats Units ha estat positiu, de 95 milions d'euros el 2024. Durant els darrers sis anys el saldo s'ha mantingut positiu.
- El nombre d'empreses regulars de la província que exporten als EUA ha estat de 224 el 2024 i ha augmentat els darrers sis anys, que eren 203 el 2019. La majoria exporten als EUA productes industrials i tecnologia, per un valor de 106,3 milions d'euros. Les empreses regulars que exporten productes agroalimentaris, tot i ser només 20, tenen un valor exportat elevat (26,4 milions d'euros en total). Seguidament, estarien els béns de consum exportats (per valor de 12 milions d'euros) i finalment les begudes, que tenen un valor residual (2 milions d'euros).
- Els principals productes exportats als EUA són els productes càrnics i carn fresca i en conserva, exportant 29 i 19,7 milions d'euros, respectivament. Això representa un 4,5% i 1,1% sobre el total que s'ha exportat d'aquests productes el 2024, respectivament. També són rellevants les exportacions de maquinària, per exemple, 10,7 milions d'euros en maquinària per a la indústria de l'alimentació (15%) o maquinària d'elevació i manipulació amb 10,4 milions d'euros (38,2%).

Exportacions de béns de la província de Girona (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total exportacions	5.785	5.833	6.446	7.850	8.157	8.339
Fora de la UE	1.997	2.339	2.309	2.471	2.396	2.557
Estats Units	112	103	129	156	177	200
EUA / fora UE (en %)	5,6%	4,4%	5,6%	6,3%	7,4%	7,8%
EUA / total (en %)	1,9%	1,8%	2,0%	2,0%	2,2%	2,4%

Exportacions i importacions de béns prov. Girona - EUA (M€, preus corrents)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Exportacions de CAT a EUA	112	103	129	156	177	200
Importacions de CAT a EUA	71	75	79	91	99	105
Saldo (Export.-Import.)	41	28	50	66	79	95

Font: Datacomex

Empreses exportadores Província de Girona. Estats Units

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total empreses	607	675	751	687	620	719
% total països	16,0%	17,5%	15,5%	16,9%	16,3%	18,4%
Valor (milers €)	111.513	103.385	129.477	156.338	177.080	200.112
% total països	1,9%	1,8%	2,0%	2,0%	2,2%	2,4%
Valor / empresa (milers €)	183,71	153,16	172,41	227,57	285,61	278,32
Empreses regulars	203	205	226	222	218	224
% total països	16,5%	17,0%	18,5%	17,8%	17,2%	17,3%
Valor (milers €)	102.177	96.362	120.917	137.695	144.599	147.378
% total països	1,9%	1,7%	2,0%	1,8%	1,8%	1,8%
Valor / empresa (milers €)	503,34	470,06	535,03	620,25	663,30	657,94

Font: ICEX

Empreses exportadores Prov. Girona regulars. Estats Units, per sectors. 2024

	Empreses	Valor (milers €)	Valor / emp. (milers €)	% total països	
				Empreses	Valor
Agroalimentaris	20	26.455	1.322,77	6,4%	0,7%
Begudes	9	1.910	212,23	14,8%	3,9%
Béns de consum	94	12.096	128,68	21,7%	1,1%
Productes industrials i tecnologia	141	106.321	754,05	15,1%	3,2%
TOTAL	224	147.378	657,94	17,3%	1,8%

Nota: una empresa pot exportar més d'un producte, per això, la suma per productes és superior al total

Font: ICEX

Exportacions de béns província de Girona. 2024 (Milers €, preus corrents)

		EUA	TOTAL	Dependència (%)
CPA4d	TOTAL	200.111,9	8.338.721,8	2,40%
1013	Productes carnis i de volateria	29.009,8	643.866,4	4,51%
1011	Carn fresca i en conserva	19.703,7	1.864.308,6	1,06%
2030	Pintures, vernissos i revestiments similars, tinta d'impremta i màstics	13.028,8	68.115,0	19,13%
2893	Maquinària per a les indústries de l'alimentació, begudes i tabac	10.692,7	71.213,3	15,02%
2822	Maquinària d'elevació i manipulació	10.366,5	27.128,4	38,21%
2120	Especialitats farmacèutiques	10.180,1	521.797,6	1,95%
2829	Altres tipus de maquinària d'ús general ncaa	9.861,5	154.868,5	6,37%
1712	Paper i cartó	7.197,3	284.179,8	2,53%
2599	Altres productes metàl·lics ncaa	6.483,7	55.520,3	11,68%
2895	Maquinària per a les indústries del paper i del cartó	6.175,6	19.355,1	31,91%
2899	Maquinària per a usos específics ncaa	5.941,0	73.593,2	8,07%
1629	Altres productes de fusta; articles de suro, de cistelleria i d'esparteria	5.859,2	105.084,8	5,58%
2014	Altres productes bàsics de química orgànica	5.654,2	179.022,5	3,16%
1083	Cafè, te i infusions	5.623,4	500.212,5	1,12%
2841	Màquines eina per treballar els metalls	4.167,5	22.825,1	18,26%
2932	Altres components, peces i accessoris per a vehicles de motor amb els mot	2.751,0	76.472,5	3,60%
2823	Màquines i equips d'oficina, excepte equips informàtics	2.602,8	11.072,1	23,51%
2016	Plàstics en formes primàries	2.457,1	93.642,9	2,62%
2511	Estructures metàl·liques i els components	1.768,9	17.310,4	10,22%
3092	Bicicletes i vehicles per a persones amb discapacitat	1.680,9	57.461,9	2,93%

Font: Datacomex

Demarcació Cambres de Girona

- EUA és el 9è país on més s'exporta des de la demarcació, però només representa el 2,4% del total, situant se en uns 200 milions d'euros. La tendència ha estat de creixement, un 12% en aquest darrer any.
- Els principals productes exportats són maquinària (27%) amb 54 milions, carn (19%) amb 38 milions, pigments i extractes (6,4%) amb 13 milions, productes farmacèutics (5%) amb 10 milions i manufactures de l'alumini (4%), 7,7 milions.
- Pel que fa les importacions, se situa en el 8è país per volum i també representa el 2,5%, 105 milions dels més de 4.200 milions totals i per productes: 36% productes químics 37 milions, 13% productes farmacèutics 13,5 milions i 10% fruites i cítrics 10 milions. La tendència dels darrers anys també ha estat de creixement, 6,7%.
- També hi ha empreses gironines que ja fa anys que tenen centres de producció a EUA en sectors tan diversos com el càrnic, el tèxtil i els complements mecànics. En aquests casos es posa en dubte algun possible creixement o nova inversió prevista fins que no s'aclareixi l'actual situació.

PROVÍNCIA LLEIDA

- Les exportacions de béns de la província de Lleida als EUA s'han situat en 121 milions d'euros el 2024, que és un 3,8% del total que exporta la província. Aquesta quota d'exportacions ha augmentat des del 2019, que era del 3,5%.
- El saldo, que és la diferència entre les exportacions i les importacions de la província de Lleida als Estats Units ha estat positiu, de 108 milions d'euros el 2024. Durant els darrers sis anys el saldo s'ha mantingut positiu.
- El nombre d'empreses regulars de la província que exporten als EUA ha estat 66 el 2024 i ha augmentat els darrers sis anys, que eren 58 el 2019. Les empreses regulars que exporten productes agroalimentaris componen la majoria de les exportacions, sent només 14 empreses regulars però que exporten en total 87,8 milions d'euros. En segon lloc, s'exporten productes industrials i tecnologia (19,9 M€ en total), amb moltes empreses que exporten a menys valor. Finalment, les exportacions de begudes i béns de consum són residuals (2,9 i 1,5 M€, respectivament).
- Els principals productes exportats als EUA són olis i greixos vegetals i animals, exportant 80,3 milions d'euros, un 13,2% sobre el total que s'ha exportat d'aquest producte el 2024. Dins l'alimentació, també s'ha exportat als EUA espècies salses i condiments per valor de 2,6 milions d'euros als EUA (22,5% sobre el total que s'ha exportat). També són rellevants les exportacions en productes metal·lúrgics: estructures metàl·liques i els components amb 11,5 milions d'euros (23,7% sobre el total).

Exportacions de béns de la província de Lleida (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total exportacions	2.144	2.161	2.529	2.894	2.924	3.202
Fora de la UE	892	917	1.027	1.159	1.029	1.121
Estats Units	75	63	77	105	90	121
EUA / fora UE (en %)	8,4%	6,9%	7,5%	9,0%	8,8%	10,8%
EUA / total (en %)	3,5%	2,9%	3,1%	3,6%	3,1%	3,8%

Exportacions i importacions de béns prov. Lleida - EUA (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Exportacions de CAT a EUA	75	63	77	105	90	121
Importacions de CAT a EUA	11	8	10	12	19	13
Saldo (Export.-Import.)	64	55	67	93	71	108

Font: Datacomex

Empreses exportadores Província de Lleida. Estats Units						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total empreses	208	231	253	259	204	216
% total països	7,0%	8,3%	7,3%	9,1%	8,4%	10,1%
Valor (milers €)	75.077	63.075	77.248	104.707	90.027	121.042
% total països	3,5%	2,9%	3,1%	3,6%	3,1%	3,8%
Valor / empresa (milers €)	360,95	273,05	305,33	404,28	441,31	560,38
Empreses regulars	58	62	67	70	69	66
% total països	6,2%	6,6%	6,9%	7,1%	7,3%	7,4%
Valor (milers €)	65.723	55.378	65.190	92.671	86.678	112.703
% total països	3,5%	3,0%	2,8%	3,5%	3,3%	3,8%
Valor / empresa (milers €)	1.133,16	893,20	972,98	1.323,87	1.256,21	1.707,62

Font: ICEX

Empreses exportadores Prov. Lleida regulars. Estats Units, per sectors. 2024

	Empreses	Valor (milers €)	Valor / emp. (milers €)	% total països	
				Empreses	Valor
Agroalimentaris	14	87.781	6.270,06	4,0%	4,6%
Begudes	9	2.913	323,66	20,5%	1,8%
Béns de consum	17	1.527	89,83	9,1%	0,8%
Productes industrials i tecnologia	35	19.929	569,40	6,6%	2,8%
TOTAL	66	112.703	1.707,62	7,4%	3,8%

Nota: una empresa pot exportar més d'un producte, per això, la suma per productes és superior al total

Font: ICEX

Exportacions de béns província Lleida. 2024 (Milers €, preus corrents)

		EUA	TOTAL	Dependència (%)
CPA 4d	TOTAL	121.041,7	3.201.571,1	3,78%
1041	Olis i greixos vegetals i animals	80.321,8	607.813,6	13,21%
2511	Estructures metàl·liques i els components	11.524,1	48.640,5	23,69%
1084	Espècies, salses i condiments	2.594,5	11.510,2	22,54%
3030	Aeronaus i naus espacials amb la maquinària	2.340,5	6.462,4	36,22%
2042	Perfums i productes de cosmètica	2.331,4	41.265,6	5,65%
1032	Sucs de fruites i hortalisses	1.832,2	108.007,4	1,70%
113	Hortalisses d'arrel i tubercle	1.808,9	11.849,6	15,27%
1721	Paper i cartó ondulats, envasos i embalatges de paper i cartó	1.621,8	28.504,5	5,69%
2830	Maquinària agrària i forestal	1.474,4	33.144,8	4,45%
1011	Carn fresca i en conserva	1.236,0	196.043,6	0,63%
2829	Altres tipus de maquinària d'ús general ncaa	1.168,8	27.247,6	4,29%
1039	Altres fruites i hortalisses preparades i en conserva	974,2	85.297,4	1,14%
1105	Cervesa	875,0	17.015,0	5,14%
2822	Maquinària d'elevació i manipulació	825,1	12.932,3	6,38%
2599	Altres productes metàl·lics ncaa	677,0	48.853,9	1,39%
1042	Margarina i greixos comestibles similars	671,1	39.964,5	1,68%
3250	Instruments i subministraments per a medicina i odontologia	659,1	12.058,3	5,47%
3299	Altres articles manufacturats ncaa	651,9	4.701,0	13,87%
2740	Làmpades i aparells elèctrics d'il·luminació	558,6	30.041,4	1,86%
2015	Adobs i compostos nitrogenats fertilitzants	531,0	52.035,2	1,02%

Font: Datacomex

Demarcació Cambres de Lleida

- Els EUA representen el setè destí de les exportacions des de la demarcació de Lleida, amb un valor d'exportació de 121 milions d'euros, el 3,8% de les exportacions totals amb dades de 2024.
- Aquestes exportacions estan concentrades en pocs productes. Concretament, el 66% corresponen a oli d'oliva i un 11% a productes metal·lúrgics per a la construcció de plantes d'emmagatzematge. A molta distància se situen els productes de perfumeria, la maquinària agrícola i la maquinària d'envasat, amb percentatges d'aproximadament un 1%.
- S'estima que es podrien veure afectades unes 200 les empreses lleidatanes, 66 de les quals hi exporten de manera regular.
- L'impacte més important recauria sobre els exportadors d'oli d'oliva. No obstant, cal tenir en compte que els Estats Units consumeixen al voltant de 330.000 tones a l'any, mentre que la seva producció amb prou feines supera les 10.000 tones. Per tant, és un mercat clarament deficitari que continuarà necessitant comptar amb la importació per satisfer la demanda interna. Caldrà veure fins a quin punt la imposició d'aranzels suposa una davallada del consum d'aquest producte en aquell mercat.

PROVÍNCIA TARRAGONA

- Les exportacions de béns de la província de Tarragona als EUA s'han situat en 375 milions d'euros el 2024, que és un 3,2% del total que exporta la província. Aquesta quota d'exportacions ha disminuït des del 2019, que era del 4,5%.
- El saldo, que és la diferència entre les exportacions i les importacions de la província de Tarragona als Estats Units ha estat negatiu, de -1.949 milions d'euros el 2024. Durant els darrers sis anys el saldo s'ha mantingut negatiu.
- El nombre d'empreses regulars de la província que exporten als EUA ha estat 209 el 2024 i ha disminuït els darrers sis anys, que eren 211 el 2019. La majoria d'empreses regulars i exportacions són productes industrials i tecnologia (202 M€), seguit per agroalimentaris (95 M€) i a molta distància béns de consum i begudes (18 i 7 M€, respectivament).
- Els principals productes exportats als EUA són productes bàsics de química orgànica, exportant 84,9 milions d'euros al 2024, un 9,6% sobre el total que s'ha exportat d'aquest producte el 2024. També són rellevants les exportacions als EUA en olis i greixos vegetals i animals amb 56 milions d'euros (15,3% sobre el total que exporta el producte).

Exportacions de béns de la província de Tarragona (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total exportacions	8.906	7.829	9.620	10.446	11.132	11.555
Fora de la UE	2.576	2.346	2.576	2.928	3.334	3.533
Estats Units	404	279	314	383	408	375
EUA / fora UE (en %)	15,7%	11,9%	12,2%	13,1%	12,2%	10,6%
EUA / total (en %)	4,5%	3,6%	3,3%	3,7%	3,7%	3,2%

Exportacions i importacions de béns prov. Tarragona - EUA (M€, preus corrents)						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Exportacions de CAT a EUA	404	279	314	383	408	375
Importacions de CAT a EUA	680	397	332	1.055	1.771	2.323
Saldo (Export.-Import.)	-276	-118	-18	-673	-1.363	-1.949

Font: Datacomex

Empreses exportadores Província de Tarragona. Estats Units						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total empreses	630	631	735	655	566	655
% total països	21,0%	19,9%	18,6%	19,1%	17,9%	21,8%
Valor (milers €)	404.368	279.130	313.516	382.615	408.069	374.753
% total països	4,5%	3,6%	3,3%	3,7%	3,7%	3,2%
Valor / empresa (milers €)	641,85	442,36	426,55	584,14	720,97	572,14
Empreses regulars	211	203	205	196	206	209
% total països	20,4%	19,2%	19,2%	18,1%	18,3%	18,3%
Valor (milers €)	380.165	217.620	279.462	359.549	385.492	324.814
% total països	4,6%	3,1%	3,2%	3,6%	3,7%	3,0%
Valor / empresa (milers €)	1.801,73	1.072,02	1.363,23	1.834,43	1.871,32	1.554,13

Font: ICEX

Empreses exportadores Prov. Tarragona regulars. Estats Units, per sectors. 2024					
	Empreses	Valor (milers €)	Valor / emp. (milers €)	% total països	
				Empreses	Valor
Agroalimentaris	16	95.221	5.951,33	6,7%	7,2%
Begudes	75	6.991	93,21	38,1%	9,4%
Béns de consum	26	18.380	706,91	11,1%	0,9%
Productes industrials i tecnologia	111	202.298	1.822,51	14,8%	2,7%
TOTAL	209	324.814	1.554,13	18,3%	3,0%

Nota: una empresa pot exportar més d'un producte, per això, la suma per productes és superior al total

Font: ICEX

Exportacions de béns província Tarragona. 2024 (Milers €, preus corrents)				
		EUA	TOTAL	Dependència (%)
CPA4d	TOTAL	374.752,8	11.555.223,0	3,24%
2014	Altres productes bàsics de química orgànica	84.871,1	882.072,9	9,62%
1041	Olis i greixos vegetals i animals	56.047,8	365.800,8	15,32%
2016	Plàstics en formes primàries	48.221,6	2.110.955,7	2,28%
300	Peix i altres productes de la pesca; productes de l'aqüicultura i serveis relac	35.057,6	61.127,8	57,35%
1920	Productes de refinació de petroli	24.577,1	845.940,2	2,91%
3299	Altres articles manufacturats ncaa	17.447,4	108.822,0	16,03%
2811	Motors i turbines, excepte els destinats a aeronaus, vehicles automòbils i ci	12.800,2	36.363,4	35,20%
2529	Altres cisternes, grans dipòsits i contenidors de metall	9.182,1	13.175,4	69,69%
2893	Maquinària per a les indústries de l'alimentació, begudes i tabac	8.812,5	13.467,5	65,44%
1102	Vins	8.633,1	46.081,2	18,73%
ZZZ	Activitats no classificades	7.204,7	177.288,3	4,06%
2712	Aparells de distribució i control elèctrics	5.682,0	126.937,6	4,48%
3102	Mobles de cuina	4.705,6	12.173,4	38,65%
2790	Altres materials i equips elèctrics	3.784,5	151.594,3	2,50%
2733	Dispositius de cablatge	3.319,2	630.724,2	0,53%
1039	Altres fruites i hortalisses preparades i en conserva	3.132,1	118.349,1	2,65%
1721	Paper i cartó ondulats, envasos i embalatges de paper i cartó	2.896,7	33.134,4	8,74%
2229	Altres productes de matèries plàstiques	2.522,3	72.613,6	3,47%
2042	Perfums i productes de cosmètica	2.471,0	256.066,9	0,96%
2351	Ciment	2.426,6	14.127,4	17,18%

Font: Datacomex

Demarcació Cambra de Reus

- El sector agroalimentari té un gran pes a la demarcació de la Cambra de Reus, especialment en productes com el vi, l'oli i l'ametlla (2 DO d'oli DOP Siurana i DOP Terra Alta; 6 DO's de vi; 1ª Llotja de referència de Catalunya i 4ª de l'Estat espanyol en 4 productes: avellana, ametlla, ous i garrofa).
- L'impacte aproximat al territori de la demarcació és proper als 11.480.000 € segons dades del 2024.
- Pel que fa al nombre d'empreses afectades: 29 empreses del territori exporten directament als EUA; 3 a Mèxic amb possibles afectacions com a inputs importats i 2 a Canadà. D'aquestes empreses un total de 5 pertanyen a maquinària i béns equipament, 2 de química i plàstics, 1 de tèxtil i moda, 11 del sector vitivinícola, 3 de l'oli, 1 d'ous, 2 d'ametlla i 4 d'agroalimentari.

Demarcació Cambra de Tarragona

- Les exportacions de Tarragona als EUA reflecteixen una clara concentració en sectors estratègics del teixit econòmic del territori com el sector químic i energètic. El sector agroalimentari també ocupa una posició rellevant, especialment en el cas de la fruita fresca, així com els cereals i els seus derivats, i l'oli, que mostren una presència constant i amb recorregut.
- Cal tenir en compte que el comerç entre Tarragona i els Estats Units és profundament bidireccional, i que els vincles comercials amb aquest país són també molt rellevants en termes d'importació. L'any 2024, les importacions de Tarragona procedents dels Estats Units van assolir un valor de 2.323 milions d'euros, xifra que representa aproximadament el 13,15% del total d'importacions de la província. Aquest grau de dependència fa que qualsevol alteració en les condicions d'accés a aquests productes pugui generar efectes multiplicadors sobre la competitivitat del teixit industrial tarragoní.
- S'estima que les empreses de la demarcació de la Cambra de Tarragona afectades per la imposició aranzelària de l'administració Trump i les contramesures de la UE poden ser unes 120. Aquestes xifres posen de manifest la necessitat d'un seguiment actiu i coordinat per part de les administracions i els agents econòmics, amb l'objectiu de minimitzar l'impacte sobre el teixit productiu.

Demarcació Cambres de les Terres de l'Ebre

- El sector agroalimentari ebrenc és un dels àmbits econòmics que es podrien veure més perjudicats amb aquest increment, però també altres com la indústria.
- Alguns productors de les Terres de l'Ebre ja han manifestat a la Cambra la seva preocupació.
- Els Estats Units és un dels principals mercats per a les exportacions de les Terres de l'Ebre, en sectors com l'oli o del vi. Es veuran afectades moltes empreses petites i mitjanes pel volum de negoci que representen.

Demarcació Cambra Valls

- Les empreses de Valls acostumen a treballar en condicions EXW, és a dir, que venen el producte a client i aquest s'encarrega del transport i els tràmits per emportar-se la mercaderia a fora. El que passa és que si l'americà ha de pagar un sobrecost del 20% per tot el que compra, no li sortirà a compte o suposarà un sobrecost considerable al client final americà.
- El sector del cava i vermut tindrà una afectació directa, ja que a més d'aquest 20%, s'han d'afegir altres barreres d'entrada, com el registre a la FDA, que sol anar a càrrec de l'exportador. Altres sectors afectats seran l'alimentació -tant humana com animal-, l'automoció, i empreses que treballen productes derivats de l'acer i l'alumini.

Davant la nova política aranzelària dels EUA, es valora la necessitat d'una acció coordinada europea, d'aprovar ajudes i préstecs a nivell estatal i autonòmic, així com emprar la potencialitat de les relacions camerals mundials per actuacions més concretes, tot mirant d'aprofitar les oportunitats que tot repte presenta i en concret en estructurar una necessària estratègia digital en els processos d'anàlisi i internacionalització.

A banda de les mesures específiques que es puguin adoptar per ajudar a les empreses i sectors més afectats, caldria continuar promovent polítiques industrials actives, d'automatització i digitalització.

Mesures de la Generalitat

El pla 'Responem: Pla de defensa de la Catalunya de tothom' mobilitzarà 1.500 milions en ajudes i crèdits per ajudar les empreses catalanes afectades per la política aranzelària dels Estats Units (anunciades el 7/4/2025). L'objectiu és protegir i enfortir, relançar la internacionalització, promoure l'autonomia estratègica industrial i la captació d'inversions estrangeres.

"Pla Responem" de mesures per contrarestar la pujada d'aranzels als EUA		
Ajuts i subvencions	300 M€	Per donar resposta al primer impacte i incrementar les exportacions catalanes en altres mercats. Contempla ajuts a fons perdut per al sector agroalimentari.
Préstecs i crèdits	900 M€	Avals i crèdits tous a través de l'Institut Català de Finances (ICF) tant per cobrir necessitats immediates com per a inversions productives, expansió o modernització.
Fons d'inversió i capitalització	150 M€	El fons l'Institut Català de Finances (ICF) té per objectiu entrar al capital d'empreses estratègiques perquè mantinguin l'arrelament i els centres de decisió a Catalunya. Fons+ Avançsa Catalunya Lidera és un nou fons per prendre posicions industrials estratègiques a projectes innovadors, en empreses en fase d'expansió internacional, i per acompanyar l'entrada d'inversió estrangera directa a Catalunya.
Assessorament i acompanyament	130 M€	Inclou programes específics i reorientació de la xarxa d'oficines d'ACCIÓ a l'exterior i programes publicoprivats per iniciar empreses en l'exportació, amb especial atenció al sector agroalimentari. Entre l'abril i el juliol ACCIÓ organitzarà un conjunt de seminaris web per als responsables d'exportació de les empreses.
Promoció i campanyes de comunicació	20 M€	En mercats estratègics dels nostres productes. Amb campanyes específiques per al mercat dels Estats Units i altres mercats internacionals, promoció a Catalunya del consum local, etc. També es crearà una nova estratègia de captació d'inversió estrangera.

Font: <https://web.gencat.cat/ca/actualitat/detall/Pla-Responem-a-la-politica-daranzels-dels-Estats-Units>

Mesures del Govern espanyol

El Consell de Ministres del 8/4/2025 ha aprovat el Reial Decret-Llei de mesures urgents de resposta a la amenaça aranzelària i el relleu comercial, dotat amb 14.100 M€. Pendent de convalidació al Congrés dels Diputats.

Pla del Govern estatal de Resposta i Rellançament Comercial per oferir seguretat i impulsar la transformació i la internacionalització de les empreses		Milions €
Mesures noves	Línia ICO d'aval	5.000
	Instruments financers de suport a la internacionalització	720
	Cobertura CESCE-CARI	2.000
Mesures prèviament establertes	Pla ICEX internacionalització	-
	Fons Pla Recuperació	5.000
	Línia ICO finançament	1.000
	Pla MOVES III	400
	Fons Inversió Industrial Productiu	200
	Mecanisme RED (ERTOS)	-

Font: <https://www.lamoncloa.gob.es/consejodeministros/resumenes/Documents/2025/080425-PPT%20CM-Plan%20Respuesta%20Comercial.pdf>

Orientacions generals

- És fonamental que les administracions públiques i les entitats de suport empresarial adoptin una perspectiva de comerç exterior integral, que no només vetlli per l'accés als mercats de destinació, sinó que garanteixi l'estabilitat de les cadenes de subministrament internacionals.
- Caldrà tenir en compte que les contramesures que la Unió Europea es plantegi aplicar com a resposta als nous aranzels, poden generar efectes indirectes sobre l'activitat econòmica catalana. Les companyies amb una forta dependència d'aprovisionament de béns nord-americans -com ara maquinària, components tecnològics, fertilitzants, plàstics, productes químics o determinades matèries primeres- podrien veure's afectades per un increment de costos derivat d'aquestes mesures.
- Aquest risc és especialment significatiu per a sectors com el químic, el farmacèutic i l'agroalimentari, que tenen una implantació destacada al territori i que ja operen amb marges de competitivitat ajustats. A la vegada, però, les contramesures podrien afavorir indirectament algunes empreses locals, en reduir la pressió competitiva dels productes nord-americans dins el mercat europeu.
- Malgrat la tensió comercial, les afectacions derivades de la resposta europea es preveuen acotades i focalitzades principalment en l'encariment de determinats inputs estratègics. En aquest context, serà clau fer un seguiment sectorial detallat i avaluar la necessitat de posar en marxa instruments de suport que garanteixin la continuïtat, adaptabilitat i competitivitat del teixit productiu.

Propostes

Clients / Geografia

- Negociació diplomàtica amb els EUA per alleugerir l'impacte o preveure excepcions sectorials.
- Cercar nous acords comercials amb tercers països també afectats pels aranzels dels EUA, buscant acords estratègics bilaterals, i millorar les condicions dels tractats existents (com Canadà o Corea del Sud).
- Fomentar la diversificació de mercats-destí (Mercosur, ASEAN, Marroc, Turquia, Índia...) per reduir la importància dels EUA en les vendes de determinats productes incrementant els ajuts i acompanyament en l'obertura de nous mercats.
- Estratègia de localització de centres productius en grans mercats (EUA/Mèxic, Europa, Xina).
- Implantació a països emergents amb potencial industrial: Marroc, Turquia, Brasil, Índia, etc.
- Estratègia d'optimització de la cadena de subministrament de les filials a EUA per reduir els costos addicionals dels aranzels.
- Assessorament especialitzat en les operacions comercials, estudiant de manera individual cada partida aranzelària per saber afectacions reals en cada cas.
- Avançar en estratègies compartides de preus i logística de manera agrupada per sectors o zones geogràfiques (PIMES).

Finançament

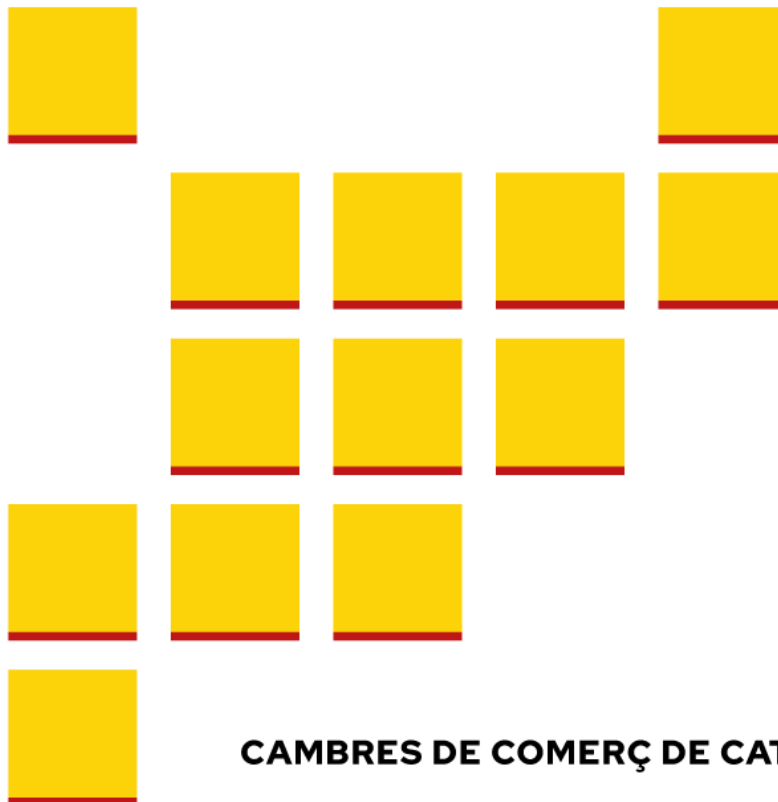
- Aprovar ajudes econòmiques suficients de compensació per als sectors més perjudicats per la pujada dels aranzels (ex. agroalimentari, automoció) tant a nivell nacional com europeu.
- Posar en marxa de forma àgil els ajuts financers aprovats als sectors més afectats (avals, ajuts al finançament, ampliació de la cobertura de risc per a exportacions).
- Afavorir el finançament del circulat de les empreses, especialment les PIMES.
- Ampliar l'abast dels ajuts per a tots els processos que millorin l'eficiència o redueixin costos de producció.

Competitivitat

- Afavorir inversions estrangeres compartides amb socis locals. Potenciar la nostra sobirania tecnològica europea obligant a la transferència de coneixement de les empreses que s'instal·lin a Europa (sobretot xineses), per evitar ser només una fàbrica com les típiques zones franques i que no passin casos com el de Northvolts (empresa Sueca de bateries que va entrar en fallida per què feia servir maquinària de muntatge xinesa que no coneixien, ni sabien reparar).
- Aposta decidida per la inversió en R+D per afavorir la industrialització europea amb una especial focalització tecnològica. Incentius per a crear productes amb major valor afegit i menys sensibilitat al preu.
- Reduir al màxim la burocràcia interna en qualsevol àmbit que pugui limitar el comerç intern europeu i estructurar convenis bilaterals que fomentin els intercanvis comercials amb altres actors/països també afectats per la nova política americana, cercant acords per inputs d'alt valor estratègic i dels quals Europa en sigui deficitària.
- Estructurar una política energètica que asseguri la seva disponibilitat i possibiliti que el cost energètic no representi una pèrdua de competitivitat enfront als EUA.

Accions camerals

- Les cambres catalanes en coordinació amb el Gabinet d'Estudis de Cambra de Barcelona faran seguiment de l'aplicació dels aranzels i l'afectació als diferents sectors i territoris de Catalunya.
- Estructurar contactes urgents i recurrents amb les principals cambres de comerç americanes per conèixer i compartir el seu nivell de preocupació i estructurar programes bilaterals que minimitzin l'impacte. Caldria concretar quines entitats s'han de contactar i en aquest punt serà convenient la col·laboració amb la Cambra d'Espanya i les seves delegacions a Nova York, Miami i Texas.
- Potenciar l'actual servei cameral d'assessorament i suport a les empreses afectades sobre l'abast dels aranzels, quins productes es veuen afectats i quines implicacions tenen, i cercar possibles exempcions i ajuts governamentals.
- Mirar de convertir el repte amb una oportunitat, ajudant a les empreses en l'acceleració de la seva digitalització per automatitzar, diversificar i optimitzar processos i diagnosi de cara a tenir millor competitivitat (reducció costos) i capacitat d'adaptació global i en concret per la seva estratègia internacional, emprant la IA per definir escenaris potencials per a la presa de decisions estratègiques basades en dades ben recopilades i estructurades (pròpies; sectorials; mercats) i així anticipar tendències, optimitzar preus i condicions aranzelàries, identificar mercats i clients potencials, etc.
- Potenciar els canals propis o utilitzar market-places de e-commerce (B2B i/o B2c) per intensificar la presència global per arribar a nous clients en zones amb menys barreres aranzelàries sense comprometre tants recursos i diversificar mercats sense augmentar la presència física i els desplaçaments. Aprendre a fer servir les eines d'analítica web per identificar comportaments de compra i optimitzar l'oferta.
- Prestar atenció a la cadena de subministrament, per millorar la visibilitat de la cadena de valor i els riscos associats aplicant plataformes de IoT per monitorar els enviaments, identificar alternatives del moviment de mercaderies, digitalització documental (ex. certificats d'origen, facturació electrònica internacional) i aplicar sistemes de rastreig digital per augmentar la confiança en la traçabilitat dels productes.
- Formació dels equips humans per assegurar la capacitat d'adopció i utilització eficient de les tecnologies digitals per consolidar estratègies integrades que combinin adequadament l'experiència comercial amb l'expertesa digital, per adaptar el posicionament en els diferents entorns i mercats, reforçar la proposta de valor del producte en el mercat i minimitzar la necessitat d'inversions físiques en mercats amb risc aranzelari.

CAMBRES DE COMERÇ DE CATALUNYA

BARCELONA
GIRONA
LLEIDA
MANRESA
PALAMÓS
REUS
SABADELL
SANT FELIU DE GUÍXOLS
TARRAGONA
TÀRREGA
TERRASSA
TORTOSA
VALLS
